

"Farkınız Okumak Olsun"

iKRA

İlim Kültür
ve Rahmet
Derneği
Bülteni

ÜCRETSİZDİR

• Yıl:13 Sayı: 51 • Ekim - Kasım - Aralık 2019 • www.ikraderneği.org

MÜSLÜMANLIĞIN HAYATA YANSIMASI

ÂDÂB-I MUAŞERET

Röportaj: Muhammed Emin MAŞALI
...ahlâk yoktur, ahlâk yoksa...

Röportaj: SRİLANKA'DA
MÜSLÜMANLARIN DURUMU

MEDENİYETLERİMİZ/ŞEHİRLERMİZ
KURTUBA-CORDOBA

CAFE. AŐIYAN ESENLER

SİZLERİ BEKLIYORUZ

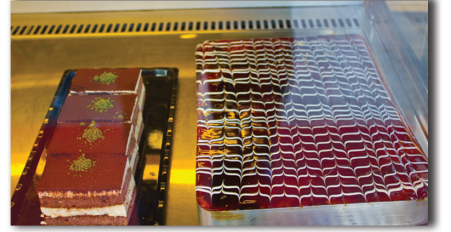
Farklı lezzetleri bir birinden eşsiz
tatları keşfetmek istemez misiniz

PASTA ÇEŐİTLERİ

TUZLU VE KEK ÇEŐİTLERİ

SÜTLÜ TATLILAR

Nine Hatun Mahallesi
Davutpaőa Cd. 4/A, 34220
Esenler/İstanbul

İLETİŞİM
0 212 568 88 84

Bâbu's-selâm

Saygı, Güven ve Huzur Toplumu

Nice zamandır, Müslümanların, hayatın içindeki hal ve hareketlerine bakan kimseler, o hayatlarda İslâm'ın güzelliklerini ve müslümanlığın inceliklerini göremez oldular. Namaz kılarak, oruç tutarak, Kur'ân okuyarak... Allah'ın emrettiği ibadetleri yerine getirmeye gayret eden müslümanlar bile, çarşı pazar, trafik, komşularla ilişki, aldıkları görevleri yerine getirme, çocuklarını yetiştirme, yeme, içme ve giyim pratiklerinde, İslâm'ın insanlığa sunduğu, hoşgörüyü, sadeliği, tevazuyu, güvenilirliği, rahmeti ve fedakârlığı yansıtamaz oldular.

Herkesin herkese selâm verdiği ve bu şekilde aralarındaki sevginin yaygınlaşmasının zemini olan yollar, sokaklar ve caddeler, âdeta barut fıçısı gibi her an patlamaya hazır kişilerle dolu, en küçük bir sürtüşmede ölümlerle sonuçlanabilen yumruklular, taşlı, sopalı ve silahlı kavgaların yaşandığı arenalara dönüştü. Birbirine varis kılınmaları beklenene kadar yakın ilişki ve yardımlaşma içinde olması gereken komşuluklar, aynı bina içinde yaşadıkları halde birbirini tanımayan, birbirinden haberi olmayan komşuların eline kaldı. Büyüklerin küçüklere şefkat ve rahmetle muâmele edip, küçüklere büyüklere saygı ve hürmette kusur etmediği iklimlerden, kabalık, tahammülsüzlük ve saygısızlık dalgalarının kabardığı azgın deryalara yelken açıldı...

Elbette niyetimiz karamsar tablolar çizmek, feryad-u figan etmek değil. Ama müslümanlığın, kalplerde hapis kalıp, hayat pratiğine dökülmeyen; güzel ve süslü sözlerden, uzuvlara yansımayan; camilerin duvarlarını aşmış, çarşıya, pazara ve sosyal hayata karışmayan iman esasları ve ibadetlerden ibaret olmadığını da hatırlamak ve vurgulamak gerekiyor. Bu gerçeği şu hadis-i şerif çok net bir şekilde ortaya koymuyor mu?

Ebü Hureyre (ra.) nin rivâyetinde, bir adam Peygamberimize: Ey Allah'ın Resûlü, falan kadın çok nafilâ namaz kılar, çok sadaka verir ve çok nafilâ oruç tutar, ancak diliyle komşularına eziyet eder, dedi. Peygamberimiz: O kadın cehennemdedir, buyurdu. Adam sözüne devamla: Ey Allah'ın Resûlü falan kadın da az nafilâ oruç tutar ve az nafilâ namaz kılar ve kendi eliyle hazırladığı keş'den bir miktar da sadaka verir, ama komşularına eziyet etmez, dedi. Peygamberimiz: İşte o kadın cennettedir, buyurdu. (Münzirî, et-Tergîb ve't-Terhîb).

İslâm'ın saygı, güven ve huzur toplumu olmasının temeli, önemli-önemsiz, büyük-küçük ayrımı yapmadan, toplumsal hayatın her anında ve alanında insanları incitmeden, onların hakkına girmeden, onlara hayatı kolaylaştırarak davranmak ve yaşamaktır. İşte insanlar arasındaki ilişkileri karşılıklı saygı, sevgi, nezaket ve hoşgörü üzerine dizayn eden bu davranışlar bütününe, âdâb-ı muaşeret, yani birlikte yaşama kuralları diyoruz. İnsanların birbirinin elinden ve dilinden emin olduğu; muhatabına tebessüm etmeyi sadaka olarak gördüğü; insanlara eza verecek bir taşı yoldan kaldırmayı ecir kaynağı olarak bildiği; komşusu aç iken tok uyumayı müslümanlığına yediremediği; kendisi için istediğini başkası için de isteyip, kendisi için istemediğini başkası için de istemediği bireylerin oluşturduğu böyle bir toplum, bu kurallar üzerine bina edilir.

Dergimizin bu sayısında, Müslümanlığın hayata yansıyan yönünü, yani âdâb-ı muâşereti ele aldık. Yazarlarımız, konuyu farklı açılardan ele alıp çok kıymetli değerlendirmelerde bulundular. Kapak konusuyla ilgili söyleşimizi ise İstanbul İl Müftümüz Sayın Prof. Dr. Mehmet Emin MAŞALI Hocamızla gerçekleştirdik. Çok yoğun programı arasında bizlere zaman ayırıp, çok kıymetli bilgiler verdiği için kendilerine, derneğimiz, dergimiz ve okurlarımız adına teşekkür ediyoruz. Kitaplardaki müslümanlığın, yaşanan müslümanlık haline gelmesi konusunda önemli bir hatırlatma olarak gördüğümüz bu sayımızın ve özellikle de İstanbul Müftümüz ile gerçekleştirdiğimiz röportajın okunmasını hararetle tavsiye ediyoruz.

Selam ve dua ile...

Av. Halil KENDİR
İKRA Derneği
Yayın Kurulu Başkanı

Sayı: 51 Ekim - Kasım - Aralık 2019
Bu yayın İlim Kültür ve Rahmet (İKRA) Derneği
Bütenidir.
3 ayda bir yayınlanır.
Ücretsizdir.

İlim Kültür ve Rahmet (İKRA) Derneği
adına Sahibi ve Sorumlu Müdürü
Av. Emin Atalay

Yayın Kurulu

Halil Kendir - Erdoğan Aydın
İlhan Uluç - Hakan Uluç
Feyyaz Kalkan - Ahmet Fuat Yahyaoğlu
Haşim Öztürk - İhsan Karadaş
İbrahim Ethem Yüksel

Reklam

Emin Atalay GSM: 0554 651 43 43

Sekreteryaya

Erdoğan Aydın

Basıldığı Yer

GD Ofset
0212 671 91 00

Tasarım

Klon Ajans

Adres

Çınar Mah. 5/2 Sk. No:8 Bağcılar / İSTANBUL
Tel: 0212 434 04 87 - 0212 562 54 44
www.ikradernegi.com

Dergimiz Bağcılar Basın Savcılığının 2007/24 sayılı evrak bilgileriyle basılmaktadır.
Dergimiz bu sayıda 5.000 adet basılmıştır.

içindekiler

12

RÖPORTAJ: MUHAMMED EMİN MAŞALI
...ahlâk yoktur, ahlâk yoksa...

03

Kitap Tanıtımı / Âcâb-ı Muâşeret / İmam Gazali

04

Emin ATALAY / Müslüman Olma Adabı

06

Mehmet ÇELİK / İşimiz Şeffaf Olsun
Bedenimiz Değil

08

Ahmet YAPICI / Huzurlu ve Mutlu
Olabilmek İçin

10

Cemalettin AYDINOĞLU / Mutfakta Yaşanan
Dönüşüm ve Kültürel İnkiraz

19

İLİM VE ALİM / İmam Gazali

20

HANIMLAR / Hanımlar Örtünmek Sadece
Bedeni Kapatmak mıdır ?

22

MERKEZ / HABERLER/ Açılış Yemeği

24

MERKEZ / HABERLER/ Öncülere Vefa

25

İLGİNÇ BİLGİLER

28

MİSAFİR KALEM / Duran ÇETİN-Yazarlık Yolu

32

DUVAR YAZILARI

26

SRİLANKA'DA MÜSLÜMANLARIN DURUMU

29

MEDENİYETLERİMİZ/ŞEHİRLERİMİZ-KURTUBA

Âdâb-ı Muâşeret İmam Gazali

Vural **ERCE**

Allah (cc) Kur'ân-ı Kerim'de bizlere, "Kendi kendine, yalvararak ve ürpererek, yüksek olmayan bir sesle sabah akşam Rabbini an. Gaffillerden olma.(1)" ayet-i kerimesi ile kendisini zikir anında dahi bir edep içerisinde olmamız gerektiğini emrediyor.

Peygamber Efendimizde yaşantısıyla insanların en güzeli ve edep yönünden en üstünüydü.

“

Ben ancak güzel ahlâkı tamamlamak için gönderildim. Sizin en hayırlınız, ahlâken en üstün olanınızdır. (2)

”

İmam Gazali Hazretleri ise, "Allah'u Teâla'nın, her yaptığımızı, her düşündüğümüzü bildiğini unutmamalıyız. İnsanlar birbirinin dışını görür. Allah'u Teâla ise, hem dışını hem içini görür. Bunu bilen bir kimsenin işleri ve düşünceleri edepli olur." sözü ile Adâb-ı Muâşeret konusunun önemini belirtmiştir.

İhyâ-u Ulûmi'd-Dîn isimli eseri başta olmak üzere yüzlerce esere sahip meşhur büyük İslam bilginlerinden İmam Gazali (Rahmetullahi aleyh)'ye ait bu değerli eser, her Müslümanın bilmeye ihtiyacı olan Yolculuğun Edepleri, Sema ve Vecdin Edepleri, Emri Ma'ruf ve Nehy-i Münker, Muameleler, Bütün yönleriyle Evlilik ve Ticaret Adabı bölümle

riyle Âdâb-ı Muâşeret konusunu ayet ve hadislerin ışığında derinlemesine açıklamıştır.

Özellikle günlük yaşantımızda sıkça karşılaştığımız durumları 'Muameleler' başlığı altında; Yemek yeme âdabı, Yemekten önceki âdab, Yemek vaktinin âdabı, Daveti kabul etmenin âdabı ve Su içme âdabı gibi konuları ayrıntılarıyla birlikte ele almıştır. Ayrıca, kazançlarına haram karıştırmak istemeyen Müslüman tüccar ve esnafı ilgilendiren 'Ticaret Âdabı' bölümü reçete niteliğinde. Çünkü İslam'ın emrettiği ticaret bu bölümdeki ayet ve hadis-i şeriflerin ışığında olmalıdır.

Âdab-ı Muâşeret isimli 222 sayfadan ibaret bu kitap, İmam Gazâlî'nin eseri olup Farsçadan Osmanlıca'ya Vanlı Mustafa Efendi tarafından ve Osmanlıcadan da günümüz Türkçesine Osman Yolcuoğlu sayesinde Gelenek Yayıncılık aracılığıyla yayın hayatına kazandırılmıştır.

Kur'ân, Sünnet ve Güzel Ahlâka sahip âlimlerimizin aracılığıyla bizlere gelen Adâb-ı Muâşeret kuralları günümüzde de çeşitli kaynaklarda yer almış ve araştırma konusu olmuştur. Bu kitabımızda içeriği açısından zengin olmasına rağmen, ele aldığı başlıklar hakkında daha fazla bilgi sahibi olmak isteyenler için İmâm Gazâlî'nin İhyâ-u Ulûmi'd-Dîn isimli eserinin ikinci cildine bakmalarını tavsiye ederim.

(1) Araf Suresi 205. Ayet-i kerime

(2) Muvatta, Husnü'l Halk, 8; Müsned, 2/381

MÜSLÜMAN OLMA ÂDÂBI

DOSYA

Emin
ATALAY

Deniz içre olan balıkların denizden bihaber olmaları gibi, biz Müslümanlar da mensubu bulunduğumuz dinden bihaber olabiliyoruz.

Bihaber olunan hususların başında da bu dinin en ufak bir noktasında dahi bir ahlâk kaidesi bulunduğu gerçeğidir. Zira, Rabbim, peygamberine seslenirken, “muhakkak” diye yemin ederek, “Sen yüce/mükemmel bir ahlâk üzerindesin” buyurmaktadır. Ve hemen bu ayetin peşinden, “en yüce ahlâkla gönderilmiş” bulunan peygamberim kendisini tavsif ederken “Ben güzel ahlâkı tamamlamak için gönderildim” buyuracaktır. Ümmetinin de aynı haslete sahip olması ve onu devam ettirmesi için de bir tavsiyelerinde “Hayırlınız, ahlâkı güzel olanınızdır.” diye ferman eyleyecektir.

Tüm bu “ahlâk kaideleri”nin bütününe kısaca “âdâb” dersek yanlış olmaz. Ya da tersinden şunu söyleyebiliriz: Âdâb kaidelerinin bütünü ahlâkı oluşturur, çünkü her biri ahlâkın bir parçasıdır.

Ve en önemli husus: Her şeyin olduğu gibi “Müslüman olma”nın da bir âdâbı, bir ahlâkı var!

Elbette insan şahadet getirerek İslâm’a dahil olur ve kendisine “Müslüman” olarak hitap edilir. O artık görünüş itibarıyla Müslümandır ve tüm Müslümanlar arasında öyle muamele görür, böyle iltifat edilir.

Belki de akıllara şu soru gelmiştir: “Müslüman olma âdâbı” da ne ola ki?

Müslüman olma âdâbı, öncelikle “Müslüman kalabilme” gayretidir. Zira, “Müslüman kalmaya” gayret etmezsek, Müslümanlığımız çözümler ve dağılır. Bu sebeple Peygamberim sahabeye “İmanınızı yenileyin” deyince, haklı olarak sahabe hayrete düşer “iman da eskir mi?” diye sorar. Peygamberim de

“Evet! Elbisenin eskidiği gibi içinizdeki iman da yıpranır ve eskir. Kalbinizdeki imanı kelime-i tevhid ile yenileyin. İmanın eskimesi ve yenilenmesi gerekir.”

hadisesine binaendir ki, Allah da kitabı keriminde

“
Ey iman edenler, iman edin!
”

buyurur. İşte tam da bunun için Allah'ın kitabına müracaat ettiğimizde mühim bir tavsiye bize yol gösteriyor:

“
Ey iman edenler! Allah'a karşı gelmekten sakının/korkun ve doğrularla beraber olun...
”

Bu ayetin destekleyicisi/açıklayıcısı olarak da şu ayet imdadımıza koşuyor:

“
Ey iman edenler! Allah'tan gereği gibi sakının ve ancak Müslümanlar olarak ölü.
”

Bu iki ayette dikkatlerimizin çekildiği husus, bahsini ettiğimiz “Müslüman olma âdâbı”nı şekillendiren hususlardır. Bir öz ve özet olarak yalnız ve sadece bu iki ayeti tatbik etsek dahi Müslüman olma âdâbını hakıyla gerçekleştiririz:

Allah'tan korkmak/takva sahibi olmak: Her zaman ve zeminde Allah'ın bizi gördüğünü bilmek, yazıcı melekleri hatırdı tutmak ve yalnızken dahi Allah'tan sakınmak, O'nu kırmaktan/gazabını gerektirecek hâl ve hareketlerden ısrarla çekinmek. Bir alıntıyla izah edelim: Peygamberim bir gün ashabına “Allah'tan gereği gibi/hakıyla haya edin” buyurunca ashab “Ey Allah'ın Rasulü! Elhamdülillah biz Allah'tan hayâ ediyoruz/sakınıyoruz” derler. Bunun üzerine Rasul-i Ekrem şöyle açıklar sözlerini:

“
Bu, sizin anladığınız gibi değildir! Allah'tan hakıyla hayâ etmek, baş ve başta bulunan organlarla, karın ve karnın içine aldığı organları (her türlü günah ve haramdan) korumak, ölümü ve (toprak altında) çürümeyi daima hatırlamaktır.

Ahireti arzu eden, dünyanın süsünü terk eder. Kim bu şekilde davranırsa Allah'tan gereği gibi hayâ etmiş olur.

”

Doğrularla (iman eden ve salih amel işleyenlerle) birlikte olmak: Bize Allah'ı hatırlatacak, bizi Allah'tan gafil kılmayacak dostlar-arkadaşlarla hemhâl olmak, güzel ortamlarda bulunmak yani...

Allah'tan gereği gibi sakınmak: Bu husus da yukarıda hadisi şerifte gayet hoş vaziyette anlatıldı.

Müslüman olarak ölmek: Müslüman olarak ölmek, Müslüman olarak yaşamaya bağlıdır mutlaka...

Bu çerçevede biz de Müslüman olma âdâbını, “Müslüman kalabilme gayreti” olarak isimlendirdik. Müslüman kalmaya gayret etmek, bizim Müslüman olarak ölmemize sebebiyet verecektir. En azından “o yolda” ölümemese dahi, o yolda ölmüş olmaya gayret etmek de ayrı bir âdâbtır! Anlaşılacağı üzere, bu hususlar “Müslüman olma” ve dolayısıyla da “Müslüman kalma” âdâbının temel ve değişmez kurallarıdır. Ve bu kadar delilden sonra bize düşen bu âdâba riayet etmektir. Hayatımızı böyle şekillendirir ve nihayete erdirirsek sonumuz Cennet! Kalem Suresi, 4. ayet Muvatta'dan

1-Kalem Suresi, 4. Ayet

2-Muvatta'dan

3-Buhari, Müslim ve Tirmizi'den

4-Müsned, Tergib ve Terhib'den

5-Nisa Suresi, 136. ayet

6-Tevbe Suresi, 119. Ayet

7-Âl-i İmran Suresi, 102. Ayet

İŞİMİZ ŞEFFAF OLSUN BEDENİMİZ DEĞİL

DOSYA

Mehmet
ÇELİK

Türkiye olarak neredeyse üç yüz yıldır sarsıcı ve yerinden edici bir travmanın içindeyiz. Yedi ve üzerindeki oranlarda meydana gelen depremlerde yerinde durmayan temeli çürük binalar gibi, bizler de sahip olduğumuzu iddia ettiğimiz iman ve İslam temelimizi ve binamızı bir türlü bizden istenildiği gibi yerinde tutamıyoruz. Sadece ana yıkımlarda değil artçı sarsıntılarda bile savrulmamız ciddi boyutlara ulaşıyor.

Millet olarak elbette ciddi imtihanlardan geçtik. 18.yüzyılın başından bu yana bir taraftan toprak kaybederken diğer taraftan kültür ve dini yaşantımızda da kayıplarımız çok kritik boyutlara ulaştı.

İslam'ın dış dünyamızdaki görüntüleri birer birer silinirken, iç dünyamızdaki akisleri de karanlığa gömülmeye doğru meyletti. Bu helak edici rüzgâra ve fırtınaya direnen geçmiş ecdadımızın verdiği mücadeleye bakıp ondan ibret almak isteyen biz torunları da, istenildiği gibi doğru, sahih ve dürüst bir imtihan veremedik. Elbette takatimizin üzerindeki

yüklere karşı duramayabiliriz. Lakin gücümüzün yettiğini de bahaneler üreterek sırtlanmadık veya başkalarına devretmenin kolaylığına kaçtık.

MaHKumiyetin ve mazlum olmanın ve de ezilmişliğin getirdiği çevresel zorluklar karşısında “dik ve onurlu” durmak yerine “yanaşma” ve “ikircikli” bir hayat yaşamayı tercih ettik. “Mağluplar galipleri taklit eder” diyen İbn Haldun’u 21.yüzyılda bir kez daha haklı çıkarmanın acısını içimizde duyamadık bile. Öyle savrulmuş, öyle itilmiş ve öyle dışlanmıştı ki; ne idüğü belli bile olmayan ve “Merkez” diye adlandırılan o ortama bizi de alırlar mı acaba diye beklerken; sırttan her yüze, sunulan her zehirli şerbete “bal’dır” diyerek atıldık. Bunca yıldır çeperde ve taşrada kalmışlığın verdiği; “bize bir şey olmaz, biz kendimizi koruruz” diyerek temelden sakat olan özgüvenimizde bizi yeterince ayakta tutamayınca ne kendimiz kalabildik ne de “onlar gibi” olabildik. “Yat” dediler yattık, “kalk” dediler kalktık, “soyun” dediler soyunduk, “ver” dediler verdik. Tüm bunları da “kendi tercihimizmiş” gibi hissettirilerek yaptık.

Topyekün millet olarak; bizi bedevilikten, cahillikten, geri kalmışlıktan, karanlıktan, yokluktan ve yoksulluktan kurtaracak olan o büyük “inkılab”a doğru yönelmek için yönümüzü ve yüzümüzü, aydınlığın sembolü olan güneşin doğduğu yere değil battığı yere yani batıya yönelttik. Artık batılı değer ve kriterler hayat ölçümüz olmaya başladı. Ekonomik hayattan hukuk alanımıza, edebiyat dünyamızdan medeni hukukumuza kadar tüm özel ve kamu alanlarında yeni değerlerimiz boy göstermeye başladı. Her gün okuduğumuz Fatıha suresindeki ikazları ya anlamıyorduk ya da “onlar, bunlar değildir” diye mecburen yapılan yorumlara inanmak durumundaydık.

İşler öyle noktaya geldi ki; değişim ve dönüşüm adına, yeni kurduğumuz “medeni şehirler”imize, “Milletin efendisidir” diye övdüğümüz köylümüzü kılık kıyafetinden dolayı almaz olmuştuk. Yine devlet olarak “ilmilik” ve “fennilik” namına “uyuşturucu” ve “geri bırakıcı”, “ilerlemeye mani” diyerek tanımlattığımız “İslam İnanç” atmosferinden çıkma çabalarının sonucunda, usulüne uygun cenaze definlerimiz de olamayınca hizmet sektörüne yeni bir branş katmak adına “sınırlı-sorumlu” mektepler açtık. Babası ya da dedesi İslam alimi olan ailelerde evlat veya torunlardan papaz, rahibe yahut ateist nesiller oluşmasına ortam sağladık. Bunların hepsini çağdaşlaşma adına yaptık.

Her şeyin bir sonu olduğunu biliyorduk. Bu ızdırabların ve bu fırtınalı günlerin de sonunun geleceğinden emindik. “Ya sabır” diyerek bekledik. Ve bir gün fırtına biraz dinmiş ve hava kısmen güneşli bir hal almışken şöyle bir kendimize baktık. Geride ne kalmış diye. Aman Ya Rabbi!. Manzara çok dehşetli ve hasar çok büyük. Ne biz “biz” olarak kalabilmişiz ne de işlerimiz Müslümana yakışır şekilde kalabilmiş. En basitinden şeffaflığı bile tersinden anlamış bedenleri teşhir ederken işlerimizi utancımızdan kamufle etmek zorunda kalmışız.

Milli şairimiz bu durumu şöyle ifade etmiş;

Haya sıyrılmış inmiş, öyle yüzüzlük ki her yerde
Ne çirkin yüzler örtermiş, meğer o incecik perde
Vefa yok, ahde hürmet hiç, emanet lafz-ı bi medlül
Yalan raîç, hiyanet mültezem her yerde hak meshul
Ne tüyler ürperir Ya Rab, ne korkunç inkılap olmuş
Ne din kalmış, ne iman, din harap, iman turap olmuş.

Ümitsizlik elbette haram ve bize yasak. Ancak tedavi için teşhis önemli. Hastalığımızı bilirsek ona göre ilaç alırız. Mademki en büyük hastalığımız “hayasızlık” tır. O zaman son sözü Rabbimiz söyleyin.

“Mümin erkeklere söyle, gözlerini haramdan sakınsınlar, ırzlarını korusunlar. Bu davranış onlar için daha nezihdir. Şüphe yok ki, Allah onların yaptıklarından haberdardır. Mümin kadınlara da söyle gözlerini haramdan sakınsınlar, ırzlarını korusunlar. (yüz ve el gibi) görünen kısımlar müstesna ziynet (yer)lerini göstermesinler. Başörtülerini ta yakalarının üzerine kadar salsınlar. Ziyetlerini kocalarından, babalarından yahut kocalarının babalarından yahut oğullarından yahut üvey oğullarından yahut erkek kardeşlerinden yahut erkek kardeşlerinin oğullarından, yahut Müslüman kadınlardan, yahut sahip oldukları kölelerden, yahut erkekliliği kalmamış hizmetçilerden, yahut henüz kadınların mahrem yerlerine vakıf olmayan erkek çocuklardan başkalarına göstermesinler. Gizledikleri ziynetler bilinsin diye ayaklarını yere vurmasınlar. Ey mü’minler, hep birlikte tövbe ediniz ki kurtuluşa eresiniz. **(Tevbe suresi, 30-31.ayetler)**”

HUZURLU VE MUTLU OLMAK İÇİN

DOSYA

Ahmet
YAPICI

Hayatta huzurlu ve mutlu bir insan olmak istiyorsan;- İyilikten ayrılmı, iyi düşün, iyi söyle ve iyi davran! İyilik her zaman kazanır.- Güne erken başla, Allah'a dua et, ona yönel, ona güven.

Çalışmayı hiç terk etme. Başarının yolu çalışmaktan ve işini hakkıyla yapmaktan geçer.- Yaptığın işi önce kendine beğendir. İşine ruhunu, gönlünü ver. Elinin ucuyla iş yapma. Rızkını hak ederek kazan.

Dürüstlüğüne ve iffetine toz kondurma. Kimsenin de dürüstlüğü, iffeti ve namusu hakkında ileri geri konuşma. Sen dürüst, iffetli ol yeter.- Kimseye karşı içinden kin besleme, kimsenin kötülüğünü isteme. Kötülüğün ve kinin insan için her zaman bir yük ve mutsuzluk sebebi olduğunu unutma.

Affetmeyi öğren ve onu sev... Affettikçe hafifleyeceğini, kalbinin sükûnete ereceğini, sırtından kin ve intikam yükünü atacağını unutma.- Küçük de olsa büyük de olsa herkese, her zaman iyilik yapmaya çalış. Yaptığın iyiliğe karşılık bekleme...

Başkalarının mutluluğu seni de mutlu etsin. Onların mutluluğu ile mutlu olmayı başar. Nefsinin, şeytanın ve şeytanlaşmış insanların yaktığı kıskançlık ateşine prim verme. Yoksa bu ateş önce seni yakar.

Paylaşmayı sev, elin her zaman açık olsun. Ancak saçıp savuran olma. Asla cimri olma ve ince hesap yapma. Verdikçe kazanacağına inan. Başkalarına ikramda buldukça kazancının bereketleneceğini aklından çıkarma.

Sevdiklerine zaman ayır, onlarla beraber ol. Onları ihmal etme, kırma, üzme. Yoksa yokluklarında pişmanlık duyar, gözyaşı dökersin.

Aile dostlarını, yakınlarını ve özellikle yaşlıları ihmal etme. Onları gözet, onların gönlünü ve duasını al.- Sevdiklerini bazen şaşırt! Onlara güzel jestler yap!Bir selam, bir ziyaret, bir tebrik, küçük de olsa bir hediye...Onların kalbine, gönlüne hitap et! Sevdiklerini...

En büyük sermayen olan tatlı dili, güler yüzü cömertçe kullan. Somurtma, sırtıma, mütebessim ol!

İnsanların işini kolaylaştır, işi yokuşa sürme. Daima sorun çözücü ol, sorun kaynağı olma! İnsanları bezdirme! Onların bedduasını değil duasını al.

Sevginde de nefretinde de aşırı gitme. Fanatik olma, bağınazlıktan uzak dur! Mutedil ol. Derin pişmanlıklara kapı aralama.

Kimseye körü körüne bağlanma. Beraber

yürüdüklerinin yanlışını ve o yanlışı yapanı savunma. Doğruyu kimsenin hatırı için yabana atma.

İnsanlar senin yol arkadaşlığındaki samimiyetinden şüphe etmesinler ama adaletinden ve hakkaniyetinden de emin olsunlar.

"Kişilere, şahıslara bağlanma! İdeallere, değerlere bağlan! İdeallerini yaşat, onları dillendir!- Grupçu, hizipçi olma! Arkadan iş çevirme! Bölen değil toplayan, birleştiren, büyüten ol!"

Bana ne"ci olma, başkalarının derdine derman olmaya çalış. Yetim, kimsesiz ve griplere kol kanat ger.

Sana ne"ci de olma. Hatalarını söyleyen insanlardan korkma, onlara teşekkür et.- Eleştirilmekten ve eleştirmekten korkma. Yeter ki eleştirinin yerini, yolunu ve dozunu iyi ayarla.

Nankör olma, sana yapılan iyiliğı asla unutma. Teşekkürü, özrü dilinden düşürme.- Kitapsız olma, kitabı, okumayı, dinlemeyi sev. Cahillikten ve kabalıktan uzak dur.

Her zaman elinde, çantanda ve arabanda okuyacağıın kitabın olsun. Vaktini kitapla doldur.- Başucu kitapların olsun. Onları tekrar tekrar oku, düşün ve anla

Kiminle oturup kalktığına iyi bak. Sana değer katmayan, seni faydasız ve boş işlerle meşgul eden arkadaşlardan uzak dur. İyilerle beraber ol.

Akibetini ve ahiretini hiç unutma. Yaptığıın ve yapman gerekirken yapmadığıın her şeyden

hesaba çekileceğini aklından çıkarma!

Kul hakkından ateşten kaçarcasına uzak dur. Kul hakkının senin için dünya ve ahirette hüsrân olduğunu unutma

Kibirlenme, kimseyi küçük görme! Adın, sanın, malın, makamın ve şöhretin ne olursa olsun aciz bir insan olduğunu, insanlara her zaman muhtaç olacağını aklından çıkarma.

İdeolojilere kendini kaptırıp insanlardan uzaklaşma. Karşındakini dinle ve anla! Herkesle konuş, iletişim kur, farklılıklardan korkma. Kendine ve değerlerine güven!

Herkesle iyi geçin, geçimsiz olma! Ancak her kalıba girme! Söyleyecek bir sözün olsun. Rengin, duruşun net olsun.

Amir-memur, zengin-fakir, genç-yaşlı herkese değer ver, onları hakir görme! Hepsine saygı göster.

Adaletten şaşma, kimseye haksızlık yapma, kimseyi kayırma ki kimse senin adaletinden şüphe etmesin.

Kimsenin tetikçisi olma. Kendin ol, ideallerinin, değerlerinin adamı ol. Onlara sahip çıkanlara sen de sahip çık! İdeallerini, değerlerini terk edip onlara sırtını dönenlerle aynı yolda yürüme!

Sevgin, şefkatin ve merhametin bol olsun. Anlayışın geniş olsun.

Öyle bir hayat yaşa ki arkada hayırla yâd edilen, hasret ve gıpta ile anılan nâmın kalsın...

MUTFAKTA YAŞANAN DÖNÜŞÜM VE KÜLTÜREL İNKIRAZ

DOSYA

Cemalettin
AYDINOĞLU

İslam iyilik merkezli bir hayat sürmenin yollarını gösteren dinin adıdır. Allah azze ve celle bu hayatı ve ölümü hangimizin daha iyi işler yaptığını görmek için yaratmıştır (Mülk, 2). İnsan, hiçbir varlığın kabul etmediği emaneti yüklenerek diğer canlılardan farkını ortaya koymuştur. Allah insana ruhundan üfleterek ve onu kendisine halife yaparak evrendeki diğer varlıklara üstün kılmıştır. Bunun sonucu olarak diğer varlıklara insana secde edilmesini/yaratılıştaki üstünlüğünün kabul edilmesini istemiştir. Kendisine halife yaptığı insanı başıboş bırakmamış, rahmetinin tecellisi olarak içlerinden merhameti aşılacak bir elçi göndermiştir. İnsanın bir kısmı bu hakikate ram olurken önemli bir kısmı isyan ve itiraz bayrağını yükeltmiştir.

İslam kişilerin inanç ve ahlaki sapmalarını düzelterek işe başlamıştır. Din tek başına ibadet etmeyi yeterli görmemiş, inanç ve niyet konusunda samimiysiz davranışları nifak olarak adlandırarak, bu akideye bağlı kimseleri en aşağılık insan tipi olarak tanımlamıştır. Cahiliye araplarının bozuk itikatlarından dolayı İslam, kestikleri kurbanı merdud, yaptıkları tavafı bir oyun ve eğlence olarak tanımlamıştır. Hayatın merkezine tevhid ilkesini yerleştiren İslam dini, insanın bireysel, sosyal ve toplumsal hayatını düzenleyerek yoluna devam etmiştir. Din insanı yeniden ihya ve inşa etmeyi hedeflerken onun sadece ibadetle sınırlı bir dindarlığa erişmesini istememektedir. İslam dini hayatının tamamında seküler bir alanın oluşmasına izin vermez. Dinin ilgi alanına girmeyen bir şey var mıdır? Tuvalet gitmekten, yemek yemeğe, müzik dinlemekten anne babaya iyi davranmaya kadar hayatın farklı yönlerinden hangisini dinin dışındaki bir meselesi olarak görebiliriz?

Din sosyal hayatı düzenleme işini gastronomiyi

(yemeyi/içmeyi) bir düzene sokarak başlar. İslam'ın yeme içme konusunda getirdiği bazı sınırlandırmalar müslümanı farklılaştırırken yalnızlaştırır da. İslam'ın yeme içme konusunda getirdiği temel ilkeler şunlardır:

- ▶ Yenilen/içilen gıdayı Allah'ın adını anmadan üretip, tüketmemek,
- ▶ Sarhoşluk veren tüm nesnelere uzak durmak,
- ▶ Şüphe barındıran gıdalara yaklaşmamak, İsraf etmemek,
- ▶ Ötekinin hakkını gözeterek yemek, içmek, Nimeti verene şükretmek.

Batılı toplumların müslümanlardan ısrarla domuz eti yemelerini istemeleri, müslümanların alkol kullanmalarındaki ısrarları, müslümanlarla eşitlenme arzusundan değil, bu yiyecek-içecek üzerinden oluşan kültürel direnci kırma gayretindedir. Bunu başardıklarında Müslümanların batılı değerlere asimilasyonlarının tamamlandığı da görülecektir. Avrupa'da zina eden, alkol kullanan ama asla domuz eti yemeyen kitle, kendisine kalan kültürel değerlerini bu kararla koruyabilmektedir. Batının bu gençlerden şikayetlerinin dile getirilmeyen önemli bir kısmı, bu gençlerin domuz eti yememeleridir. Öyleyse mutfak sadece bir beslenme aracı değil kültürün en önemli taşıyıcı unsurlarından biri olma gerçekliğine sahiptir. Bu gerçekliği görmeyen, mutfak din ile ne ilgisi olabilir diyen kişi sekülerliği içselleştirmiş demektir.

Fastfood; Hazır yemek, hızlı yiyecek, ayaküstü

yemek gibi anlamlara gelir. Tüketim toplumu, zamanı yarış edilecek bir süreç gibi algılar. Dolayısıyla evde sofrayı kurmayı zaman israfı olarak değerlendirir. Ona göre doymak yeterlidir. Bunun evde olması önemli değildir.

Kültürümüzde ise beslenmek, saygı ve sevgi, yani âdab-ı muâşeret kuralları temelinde sosyalleşmenin bir aracı ve aile bağlarının kuvvetlenmesini sağlayan en önemli etkinliklerden biridir. Yemek sosyolojik işlevi olan, kültürün nesilden nesile aktarımını kolaylaştıran sosyal bir eylemdir.

Halil İbrahim Sofrası deyimi cömert kişilerce organize edilen yemekli davetleri ve yemeden ayrılmanın mümkün olmadığı sofraları ifade eder. "Bir kaşık olsun yemeden gitme, yemezsen küserim, hiç mi hatırım yok" denilerek insanların bir masa etrafında birleşmesi, dostlar ve aileler için çok önemlidir. Bu davetlerde ikram edileni yememek kendini beğenmişlik, ikramı red etme gibi olumsuz anlamları da ihtiva eder.

"Oğlan babadan öğrenir sokak gezmeyi, kız anadan öğrenir sofrayı salmayı" cümlesini kuran bu toplum, erkeklik ve kadınlık rollerinin sofraya üzerinden nasıl şekillendiğini bir sosyolog edası ile anlatmaktadır.

Hangi kültür sevdiğini elma yanak, kiraz dudakla ifade eder?hayırlı bir işe başlarken tatlı yiyelim tatlı konuşalım der?

Hangi kültür inancının sağlamlığını akide şekeri ile anlatır?

Hangi kültürde yemeğin lezzeti karşısında imam bayılır, hünkâr beğenir?

Acıyı, haksızlığı ve zulmü aşure yapıp, tatlı yerken bile acıyı hatırlayan başka bir millet var mıdır?

Bayramların sevincini artıran biraz da un helvası değil midir?

Düğünlerimizde pişen etin dibekte dövülerek buğdayla pişmesinden oluşan keşkek yemeğinde et ya da buğday damat ve gelinden hangisidir?

Acıyı bal eyleyen başka bir millet var mıdır? Bal satmasa bile bal dili olan toplumun ferdi olmak ne güzeldir.

Olmaz bir iş söz konusu olduğunda, o dediğinin asma kabağı olduğu, ancak bu işin hamsi kavağa çıkarsa olacağını ifade edebilene ne denir?

Ayran içince öylesine biçen, ama kavurma yediğinde savurmayı en iyi yapabilen işçilerin yurdudur burası.

En güzel pide niçin Ramazan ayında çıkar? İftarda akşam ezanını gurbetten dönen sevdiğini bekler gibi beklemeyenimiz var mı?

Misafirsiz iftar sofralarını neden eksik sayarız? Misafirin umduğunu değil bulduğunu yiyeceğini söyleyip, peşinden onun rızıkıyla geldiğine inanan biri nasıl bir kültürden beslenmiştir? Soranız var mı?

Yüzünü asmış, yaşam enerjisini kaybetmiş birine nezaketle suratının sirke sattığını söyleyene ne denir?

Bütün bu örnekler bize kültürümüzde sofranın sadece bir beslenme aracı olmadığını ruhumuzu da beslediğini bilmemiz gerektiğini öğreten örneklerdir.

Fastfood yeme kültürü kitch (bayağlaştırılan/ kolay satılır hale getirilen) bir kültürün ürettiği ucube bir şeydir. Bu yemek kültüründe bireycilik ve hız en önemli iki unsurdur. Herkes kendi için yaşar. Bu kültür, onemanshow / tek adam gösterisidir.

Değerleri yıpranmış ve parçalanmış aile sayısında ki artış batının geleceğinin pek parlak olmadığını haber vermektedir. Batı'da bu durumun ortaya çıkmasında, çoğu ailede sofranın kurulmayışının etkisinin olmadığını kim söyleyebilir?

İnsanın sahip olduğu zeka türlerinden en güçlüsünün likit/koku alma zekası olduğu bilinmektedir. Burnumuzda 5 milyon koku algılama hücreleri bulunmaktadır.

Beynimiz on bin farklı kokuyu ayrıştırabilecek bilince sahiptir. Tam da bu yüzden damak tadımızı şekillendiren annelerimizin pişirdiği yemeğin kokusunu, mahalleye geldiğinde fark etmeyene var mıdır?

Bir evde pişen yemeğin kokusu o evin canlı olduğunun da şahididir. Evi otelden, misafirhaneden ayıran, ortaya konan sofradadır.

Sofra etrafında toplanan aile bireyleri hem günü değerlendirir hem de sorunlarını masaya yatırarak ailenin ortak aklını çalıştırır. Saygının, sevginin yanı sıra âdab-ı muâşeret kurallarının hakim olduğu uzun ömürlü ailelerde sofranın ne kadar önemli olduğu inkar edilemez bir gerçektir.

Öyleyse yemek sadece bir beslenme aracı değildir. Yemek, kültürün ve âdab-ı muâşeret eğitiminin en önemli birleşenlerinden biridir. Kültürden yemeği çıkarırsanız geriye ne kalır?

Mutfağına sahip çık. Kültürün yaşasın.

İSTANBUL İL MÜFTÜSÜ PROF. DR. MEHMET EMİN MAŞALI

Dergimizin bu sayısını, günümüzde görgü kuralları olarak ifade edilen, ama çok daha şümulü bir anlamı olan “adâb-ı muaşeret” konusuna ayırdık, yani insanlar arasındaki ilişkilerde uyulması gereken ve insanca yaşamayı sağlayan kurallara. Toplumsal hayatın güvenli, huzurlu ve mutlu bir şekilde yürümesinin teminatı olan bu kurallar ve değerlerin yokluğu ise kabalığın, çatışmaların, güvensizliğin de zeminini oluşturur. Bireyler ve toplum olarak bu konuda hangi noktadayız? Nasıl bir manzara sergiliyoruz? İnancımıza ve insanlığımıza yakışan bir hayat için neler yapmalıyız, nelere dikkat etmeliyiz?

“**Âdâb-ı muaşeret yoksa, ahlâk yoktur; ahlâk yoksa din yoktur.**”

İşte bu soruların cevaplarını almak için konuyla ilgili söyleşimizi, ilmi ve ilmîne uygun yaşantısıyla temayüz etmiş İstanbul İl Müftümüz Sayın Prof. Dr. Mehmet Emin MAŞALI hocamız ile gerçekleştirdik. Sözü fazla uzatmadan, çok istifade edilecek, çok verimli bu söyleşi ile siz değerli okuyucularımızı baş başa bırakıyoruz.

İKRA: İKRA Dergimizin bu sayısındaki konusu adâb-ı muaşeret ile alâkali. Malum, söz ile kâl, kâl ile hâl arasında uyum nedir, ne değildir? İnançlarımızı davranışlarımıza yansıtıp yansıtmama konusundaki genel çerçeve nedir? Bu konuda İstanbul’da en yetkili ağız olarak sizden bu konularla alâkali düşüncele-

rinizi almaya yönelik sorularımız olacak. Onları yöneltmek istiyoruz; ama öncelikle kısaca biraz kendinizden bahsederseniz seviniriz.

Prof. Mehmet Emin MAŞALI: Bendeniz 1967 yılında Sinop'un Boyabat kazasında dünyaya geldim. İlköğretimi Boyabat'ta okudum. Sonra İmam Hatip Ortaokulu'na başladım. İkinci sınıfta bir yıl ara vererek hafızlığımı tamamladım. Sonra tahsilime kaldığım yerden devam ettim ve 1986 yılında İHL'yi bitirdim. Lise son sınıfta iken 1986 yılında İran'da düzenlenen uluslararası hafızlık yarışmasına Ülkemiz adına katıldım. Aynı yıl İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi İktisat Bölümü'ne girdim. Burada 2 yıl okudum. Bu 2 yıl zarfında Beyazıt Camii İmam Hatibi merhum İsmail Biçer hocamızdan Kur'ân talimi dersleri aldım. İki yıl sonra İktisat Fakültesi'ni bırakarak Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'ne geçtim. Üniversite öğrenimim süresince Edirnekapı Mihrimah Sultan Camii ve Hekimoğlu Ali Paşa Camii'nde müezzin kayyım olarak görev yaptım. Yine üniversite tahsilim boyunca merhum İsmail Biçer ve Abdurrahman Gürses hocaefendilerden ilm-i kıraati tahsil ettim, Emin Saraç hocaefendinin ders hallerinde bulundum. Bu arada 1990 yılında Suudi Arabistan'da düzenlenen hafızlık yarışmasına ülkemizi temsilen katıldım. 1993 yılında Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden mezun oldum. Aynı Fakülte'de tefsirde yüksek lisansa başladım. 1994 yılında Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Tefsir Ana Bilim Dalı'nda Araştırma Görevlisi olarak göreve başladım. 2003 yılında doktor, 2011 yılında ise doçent unvanını aldım. Aynı yıl Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'ne geçiş yaptım. 2016 yılında profesör oldum. Akademik çalışmalarımda genellikle Kur'ân tarihi, tefsir tarihi, kıraat tarihi ve Kur'ân'ın hikmet merkezli yorumu konuları üzerinde durdum.

İKRA: Çok başarılı bir akademik hayatınız var; Allah devamını getsin inşaallah.

Prof. Mehmet Emin MAŞALI: Estağfirullah efendim, inşaallah.

İKRA: Şimdi, hocam ülkemizde insanlar

kendilerini Müslüman kimliğiyle tanıtmak konusunda oldukça iyiler, bu da bir Müslüman olarak bizi sevindiriyor. Fakat insanların Müslümanım demeleri ile Müslümanlığın hayatlarındaki tezahürü noktasında bir farklılık görünüyor. Sizin açıınızdan kişilerin sadece Müslümanım demeleri yeterli mi yoksa ilave-ten başka işler de yapmalılar mı?

Prof. Mehmet Emin MAŞALI: Tabii, şimdi hani Müslümanım demek, bu bir iddia. Bir defa Müslüman ilahi emir ve yasaklara teslim olmuş kişi demektir. İslam da bu anlamda esas itibarıyla; Allah'ın emirlerine, yasaklarına, onun çizmiş olduğu çerçeveye riayet etmek, ona teslim olmak demektir. Aslında Müslüman, inandığı değerleri kabullenmiş, içselleştirmiş ve bunu hayatına yansıtmuş kişi demektir. Dolayısıyla İslam; teorik, zihni bir kabulü değil, zihnen kabul ettiğiniz, inandığınız bir şeyi davranışlarınızla ifade etmeyi gösterir. Dolayısıyla iman ve mümin olma, itikadî, bir şeydir; inançla, zihinle ve gönülle alâkalıdır. Zihnimizde ve gönülümüzde beslediğimiz imanın, inancın yaşam pratiği haline getirilmesinin adıdır, Müslümanlık. Bu ne anlama geliyor; Müslümansanız inandığınız değerler var, o değerleri hayatınıza yansıtıyorsunuz demektir. Müslümanlık hayatta ve pratikte varsa, orada Müslümanlık var demektir, gerçek manada. Pratik yön eksikse Müslümanlık iddiamızın tam hakkını verebiliyoruz diyemeyiz. Dolayısıyla imanla İslam arasında böyle bir bağlantı kurmak gerekir. Kur'ân-ı Kerim'de de imanla Müslümanlık, imanla İslam kelimeleri arasındaki bu farkı görürüz. Biri bir iddianın kabulünü, diğeri ise gönüldeki bu kabullenmenin hayata yansıtılmasını ifade eder. Hucurât suresinde bu ayrımı görürüz.

İKRA: İmanı bir anlamda iddia, İslam'ı da ispat şeklinde kabul edebilir miyiz?

Prof. Mehmet Emin MAŞALI: Pek tabii ki, iman iddiasının pratiğe aktarılmasının adıdır İslam. Kur'ân'ı Kerim'de çok sayıda ayette

“ellezîne âmenû ve amelû's-sâlihât” şeklinde iman ile amel bir arada zikredilir.

Bu açıdan baktığımızda bir imandan, bir de imanın amel olarak tezahür etmesinden bahsedilebilir ki bu da mümin kişinin hem inanmış olduğunu hem de bu inancı doğrultusunda hareket ettiğini gösterir. Bu yönüyle amel-i sâlih'in İslam'a tekabül ettiğini söyleyebiliriz. Yani İslam ve Müslümanlık demek inancı gereğine göre yaşamak, hareket etmek ve davranışları ona göre şekillendirmek demektir. Dolayısıyla bir Müslümanın gerçek anlamda Müslümanlık iddiasında bulunabilmesi için inandığı değerlerin hayatına yansıyor olması gerekir.

İKRA: Hocam hayatına yansıtırsen, şimdi görgü kuralları diye ifade ediliyor ama eski ifadesini ben daha çok seviyorum “adâb-ı muaşeret”. Adâb-ı muaşeret kuralları dediğimizde şöyle bir algı var: Bu kurallara uyup uymamak çok da önemli değil, yani uyduğunuzda ekstra bir mükâfat, uymadığınızda hukuk açısından bir ceza yok. Dolayısıyla uysan da uymasan da olur gibi bir söylem olmasa da, bir eylem var. Sizin açınızdan bu olaya baktığınızda adâb-ı muaşeret kurallarına uymamanın uhrevi ve dünyevi açıdan değerlendirdiğimizde neler söylemek istersiniz?

Prof. Mehmet Emin MAŞALI: Adâb-ı muaşeret, Türkçemizdeki karşılığı demin ifade ettiğiniz gibi “genel görgü kuralları” gibi bir algı var. Haddizatında adâb-ı muaşeret terkihi İslam ahlâkını ifade eder. Yani adâb-ı muaşeret eşittir İslam ahlâkı diyebiliriz. İslam ahlâkı, ahlâk nerden beslenir? Kur’ân’dan beslenir. Dolayısıyla İslam ahlâkı demek, Kur’ân-ı Kerim’in ve Peygamber Efendimiz’in (aleyhissalâtü vesselâm), gerek sözlerinin, gerekse uygulamalarının ifade ettiği bir hayat tarzını benimsemektir. Adâb-ı muaşereti İslam ahlâkına, İslam ahlâkını da Kur’ân-ı Kerim’e ve sünnete dayandırdığımız zaman aslında adâb-ı muaşeret olarak ifade edilen şeyin, Kur’ân ve sünnet merkezli bir hayat tarzını benimsemek olduğu ortaya çıkar. Dolayısıyla adâb-ı muaşereti dar anlamda genel görgü kuralları değil, ahlaka karşılık gelen geniş bir anlam örgüsünün bulunduğunu bilmemiz gerek.

İKRA: Evet, gerçekten önemli. Peki hocam ahlak nedir o zaman?

Prof. Mehmet Emin MAŞALI: Tabii, şimdi ahlâkı da biraz izah etmek gerekiyor, bu anlamda. Ahlâk’ı hep bireysel anlamda faziletlilik gibi algılıyoruz; yani kişiyi ilgilendiren ve daha ziyade bireysel yönü ağır basan, bir şahsın iyi ya da kötü olmasını ifade eden birtakım değerler gibi algılıyoruz. Hâlbuki ahlâk sadece bireylerin faziletliliğini sağlayan hasletler değildir, bunun da ötesinde kâinattaki nizamın yürürlüğü de buna bağlıdır. Ahlâk’ın bulunmadığı bir yerde sadece bireyler zarar görmez, kâinattaki düzen, nizam, intizam ortadan kalkar. Bunun örneği olarak bilim ve teknolojiye gelişmiş kimi toplumları gösterebiliriz. Bu toplumların ahlâk noktasındaki eksikliğinin şu an özellikle İslam dünyasında oluşturduğu sorunlara hep beraber tanıklık ediyoruz. Yine ahlâk dinden beslenir. Kim olursa olsun bütün ahlâkı değerlerin arkasında semavi bir buyruk vardır, yani vahiy vardır. İslam ahlâkı açısından baktığımızda ise bu Kur’ân’dır, sünnettir. Bu şu açıdan önemlidir; kişi eğer ahlâkı değerlere sahipse, kendisini dinin dışında biri olarak tanımlasa da, yine de din dairesinin içinde kalır ve ahlak onun dinle irtibatını her daim zinde ve diri tutar. Yine bir kişinin davranışlarında ahlakilik vasfı yoksa, o kişi istediği kadar dindarlık iddiasında bulunsun, din dairesinin dışında kalır. Eğer biz ahlaklanmayı başaramazsak, mümin ve Müslüman olma iddiamız zafiyete uğrar. Ahlak bu anlamda kişilerin dinle irtibatını ya da dinin kaynaklarıyla irtibatını sürdüren ve kişiyi dinî daire içinde tutan bir şeydir. Bu durum ahlaka karşılık gelen adâb-ı muaşeretin bizim için olmazsa olmaz olduğunu gösterir.

İKRA: Yani, bire bir tırnak içerisinde “edepsizliğin cezası şudur” şeklinde her ne kadar kitaplarımızda yazmasa da bu söylediğinizden hareketle şunu anlıyorum ben; eğer adâb-ı muaşereti icra etmezsek aslında toplum netice itibarıyla inanç değerlerinin dışına çıkmış oluyor.

Prof. Mehmet Emin MAŞALI: Dışına çıkar, yani adâb-ı muaşeret bizi İslam ahlâkına, İslam ahlâkı da bizi dini değerlerle buluşturacağı için dinin alanında kalmanın yolu ahlâktan ve adâb-ı muaşeretten geçer. Yani adâb-ı muaşeret

yoksa ahlâk yoktur; ahlâk yoksa din yoktur. Bu kadar net söyleyeyim.

İKRA: Peki hocam buradan bakıldığında gerek Türkiye'yi gerek İslam coğrafyasını nasıl görüyorsunuz?

Prof. Mehmet Emin MAŞALI: İslam dünyasındaki duruma geldiğimiz zaman ahlâkın ve adâb-ı muaşeretin dindeki yerini tam sağlıklı değerlendiremiyoruz. Az önce ifade ettiğim gibi, âdab-ı muâşereti, bu dinin ne zarûrâtından (olmazsa olmazlarından), ne hâciyâtından (zaruri olmasa da eksikliği meşakkate, sıkıntıya ve darlığa yol açan değerlerden) değil de olmazsa olmaz bir unsur olarak değerlendiriyoruz veya en iyimser yaklaşımla tahsîniyyât (olsa iyi olur) kabilinden hasletler olarak değerlendiriyoruz.

Bu durum bizim dindarlık anlayışımızda bir sıkıntının varlığını gösterir. Yani genellikle dindarlık dendiği zaman hep sevap kazanmaya dönük ve bireysel anlamda sevabı artırmaya matuf bir dindarlık telakkimiz var. Hâlbuki Kur'ân-ı Kerim'e bakalım, Efendimizin hadislerine bakalım din şu başlıklar altında döner: Bir, bizim Cenab-ı Hakk'a karşı görevlerimiz var, bir de bizim dışımızdaki insanlara karşı ödevlerimiz var. Halkayı biraz daha genişlettiğimiz zaman ödev ve sorumluluk alanımıza bütün mahlukât girer. Allah'a karşı görevlerimiz, Hakkullah (Allah hakkı); şeksiz şüphesiz bir iman ve Cenab-ı Hakk'a karşı kulluğumuzu izhar edeceğimiz ibâdat ve taatlerimizdir.

İnsanlarla olan ilişkilerimize, insanlara karşı görevlerimize gelince; âdâb-ı muâşeret ve ahlâk, işte burada devreye giriyor. Dışımızdaki kişilerle olan ilişkilerimiz de aslında Hakkullah'la güçlü bir irtibata sahip. Bunlar ayrı kompartımanlar değil. İnsanlara karşı görevimiz var; burası âdâb-ı muâşeret ve ahlâk; Allah'a karşı görevimiz var, burası da iman ve ibadet. Kur'ân-ı Kerim'e baktığımızda bu ikisi arasında çok güçlü bir bağ var. Birinin olmadığı yerde diğeri yok. Kur'an-ı Kerim ve hadis-i şerifler bu iki alan (Hakkullah ve Haku'l-ibâd) arasındaki ilişkiyi çok güçlü tutar: "...İnne's-salâte tenhâ ani'l-fahşâi ve'l- munker..." (Namaz, kişiyi

hayasızlıktan ve kötülükten alıkoyar) demek, sen Allah'ın hakkını gerçek anlamda ifa ediyorsan, kulların hakkı noktasında da alabildiğince hassasiyete sahip olursun, anlamına gelir.

Fahreddin er-Râzî'nin tefsirinde yer verdiği güzel bir değerlendirme var. Bu değerlendirmenin tam olarak kime ait olduğunu bilemiyorum, ama meşhur, anonim bir söz:

“

Medârü'l-emri alâ şey'eyn.” Yani din, iki şey etrafında döner durur: Birincisi “et-ta'zîm li-emrillah” yani Allah'ın emirlerine tazimdir. İkincisi ise “eş-şefekatü alâ halkillah” Allah'ın yarattığı mahlukâta merhametli, şefkatli olmaktır. Birinci boyut Hakkullah'a riayet etmeyi ifade eder; ikincisi ise Haku'l-ibâd, kullara karşı ya da diğer mahlukâta karşı görevlerimizi ifa etmeyi ifade eder.

”

Bizdeki esas yanlış burada. Namazında, niyazında olan bir kişinin insanlarla, toplumla olan ilişkilerinde sıkıntılar var. Niye? Çünkü bu iki alanı birbirinden ayırıyoruz. Bu iki alanın birbiri ile olan irtibatını göremiyoruz. Buhari'nin Kitâbu'l-İmân'ında zikrettiği hadisler çok dikkatimi çeker. Zira bu hadisler esas itibarıyla imanla alakalıdır:

“

Men kâne yü'minü billâhi vel-yevmil-âhiri fe'l- yükrim dayfehû” (Kim Allah'a ve ahirete inanıyorsa misafirine ikramda bulunsun). Diğer hadis “men kâne yu'minu billâhi ve'l-yevmi'l-âhiri felâ yu'zi cârahû” (Kim Allah'a ve ahiret gününe iman ediyorsa komşusuna eziyet etmesin.)

”

Bunlara baktığımız zaman aslında bizim dinimizde, hakkullah ile haku'l-ibâd arasında keskin bir ayırım bulunmadığı ve bunların birbirinden tamamen ayrı alanlar olmadığını görürüz. Belki isimlendirme noktasındaki ayrımlardır bunlar. Siz iman ve Müslümanlık iddiasında bulunuyorsanız, o iddianın tezahürü komşularınızla ilişkilerinizde

yatıyor, misafirinizle irtibatınız da yatıyor, sizin dışınızdaki insanlarla irtibatınızda yatıyor. Dolayısıyla anılan iki alan arasında ayırım asla söz konusu değildir. Günümüzün en temel sorunu bence bu ikisi arasında yapılan ayırımdır. Bir başka ifadeyle ana sorun dindarlığı sosyal hayattan, muamelât-tan, karşılıklı ilişkiden arındırıp tamamen bireysel manada sevap kazanma aracına indirgemekten kaynaklanıyor diye düşünüyorum.

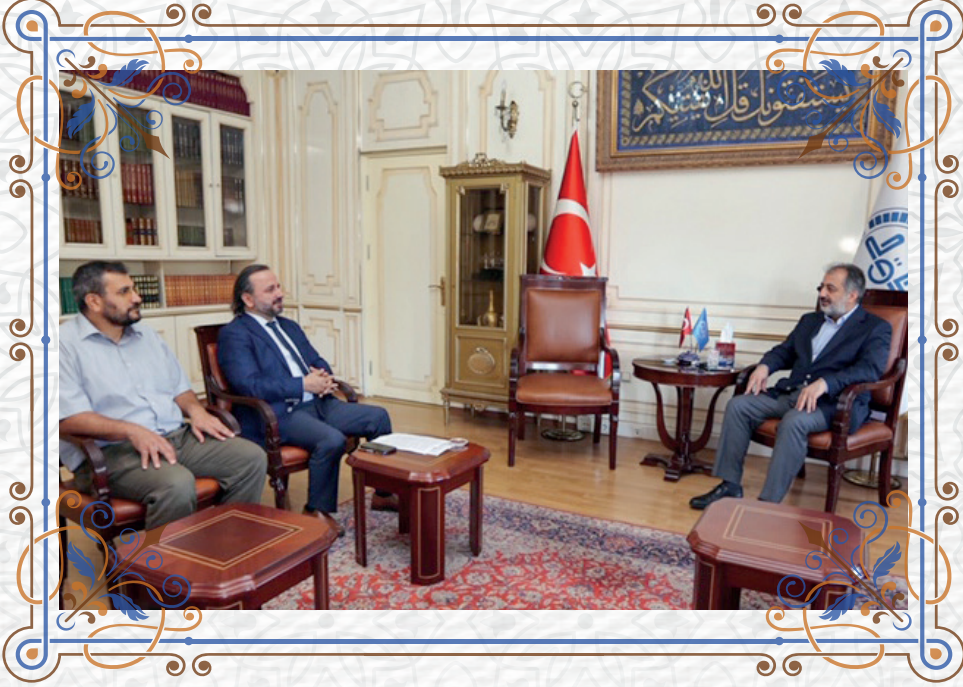
İKRA: Bir anlamda kalite göstergemiz diyebilir miyiz, âdâb-ı muâşeret için?

Prof. Mehmet Emin MAŞALI: Benim bir konudaki zihni muktesebatım, o muktesebat doğrultusunda hareket edip etmememle alakalı bir şeydir. Dolayısıyla inandığımız, iddia ettiğimiz, kabullendiğimizi söylediğimiz değerleri hayatımıza aksettirebilirsek bunun adı âdâb-ı muâşeretir. Bu bizim sair insanlarla, mahlukâtın tamamıyla irtibatımızı şekillendiriyorsa ortada bir Müslümanlık, iman var demektir. Zahiren birtakım dinî görevleri yerine getiriyor olabilirim; ama ikili ilişkilere geldiğimde, sosyal hayatta yansımaları söz konusu değilse, biz mümin olma iddiamızda çok samimi değiliz ya da onun ne anlama geldiğini çok idrak edememişiz demektir.

İKRA: Hocam İslam Dininin en iyi öğretildiği yerlerden birisi de ilahiyat fakülteleridir. İlahiyat fakültelerindeki eğitimin kalitesi noktasında bir şeyler ifade etmek ister misiniz?

Prof. Mehmet Emin MAŞALI: İlahiyat fakülteleri, ülkemizde YÖK'e bağlı olarak eğitim öğretim faaliyetini yürüten kurumlarımızdır. Dolayısıyla ülkemizdeki eğitim düzeyi ne ise ilahiyat fakültelerinin eğitim düzeyi de odur. Ancak şunu ifade edeyim, son yıllarda İlahiyat fakültelerinde, önceki yıllarla kıyaslanmayacak şekilde, çok ciddi bir kalite artışı söz konusudur. Bunu bir güzellikle olsun diye değil, bizzat inandığım bir şey olarak ifade ediyorum. Tabi bu ideal midir, ulaşılması gereken hedef bu mudur? Asla! İdeal olan, ulaşılması gereken bu değil; ama daha iyiye doğru gitme yönünde hem bir çaba var, hem de bu çabanın fiilî karşılığı söz konusu. Şimdi

İslami ilimler dediğimiz 14 asırlık devasa bir ilmi birikim, medeniyet birikimi var. Kur'an-ı Kerim bizim medeniyetimizin merkezi. Efendimizin (sav) sünneti, bizim medeniyetimizin merkezi ki, İslam medeniyeti bu şekilde Kur'an ve sünnet merkezli, merkezîyetçi bir medeniyettir. Daha sonra bu 14 asır içerisinde, Kur'an ve Sünnet üzerine inşa edilmiş bir fikriyat var. Bir de İslam'ın temeddün dediğimiz bir yaşanma biçimi var. Dolayısıyla ilahiyat eğitim öğretimi süresince, hem medeniyetimizin merkezini oluşturan Kur'an ve Sünnet'i iyi hazmetmek, hem 14 asır içinde bu iki kaynak üzerinde oluşan ilmi müktesebat ve birikimi hazmetmek, hem de tarihte bunun bir hayat pratiği, yaşam pratiği olarak vücut bulmuş şekli olarak temeddün boyutunu kavramak ve bunun hakkını verebilmek çok da kolay değil. Ben açık konuşayım, bir öğrencinin 4 yıl, 5 yıl içerisinde bunu hazmetmesi mümkün değil. Burada ister istemez yapılan şu oluyor: Bu bahsettiğim alanlarda temel bilgilerin temini ve bir de öğrencinin en azından İslam medeniyetini tanımasını sağlamaya dönük bir bilgi aktarımı gerçekleşiyor. Bir başka ifadeyle hem geleneği çok iyi bileceksiniz, hem modern/çağdaş birikime vakıf olacaksınız. Çünkü kadim geleneğimizle güçlü bir irtibatımız var ki öncelikle bunu sağlam tutmamız, bu birikimi iyi bilmemiz gerekiyor; bir de mevcut durum var, başka kültürler var, çağımız var. Bu çağdaş kültürü ve değerleri iyi bileceksiniz. Geleneksel birikim içinde sahil olmayan unsurlar varsa onların ayıklamasını yapacaksınız, çağdaş müktesebat içinde sahil olanlar varsa da onları tespite gideceksiniz ve bütün bunları delile dayalı olarak yapacaksınız. Bu yönüyle bir ilahiyatçı hem geleneği çok iyi bilmeli, hem çağdaş durumu çok iyi bilmeli, karşılaştığı sorunlara geleneksel müktesebattan çözümler sunabilmeli. Bütün bunların 4-5 sene içerisinde hakkının verilebilmesi, dört dörtlük yapılabilmesi, kelâmın dilini kullanacak olursak "muhâl"dir. Bir başka ifadeyle bu denli kısa bir zaman dilimi içinde hem geleneği hazmedeceksiniz, onu güçlü bir değerlendirmeye tabi tutacaksınız ve bunu yaparken delile dayanacaksınız; hem de mevcut durumu ve özellikle Batı kültürünü iyi bileceksiniz, onu bir değerlendirmeye tabi tutacaksınız, bunu da yine delile dayalı olarak yapacaksınız. Bütün

bunları yapabilmek ciddi çalışmayı gerektirir. Dolayısıyla ilahiyat tahsili öyle bazılarının zannettiği gibi sadece sarf nahiv okumakla, bir iki klasik Arapça metin takip etmekle olmuyor. Çerçevesini çizmeye çalıştığım ideale ulaşmak yönünde ciddi çabalarımızın olması gerekiyor.

Bugün elhamdülillah geleceğe çok daha umutla bakıyorum. Bugünün İlahiyat Fakülteleri dünün ilahiyat fakültelerinden çok daha iyidir. Aynı zamanda bir İlahiyat Fakültesi öğretim üyesi olarak bunu çok rahat bir şekilde, iddialı bir şekilde söyleyebilirim. Hem imkânlar açısından iyi, hem içinde bulunduğumuz dönem elhamdülillah ilahiyatçıların yapmak istediklerini yapabildikleri bir dönem. Tabi eksiklikler, zayıflıklar mutlaka olacaktır. Dediğim gibi biz bu toplumun bireyleriyiz, bu toplumun güçlü olduğu yerlerde biz de güçlüyüz, zayıf olduğu yerlerde biz de zayıfız. İlahiyatçılar da, İlahiyat Fakülteleri de bu anlamda bu toplumun bir parçası. Ama ilahiyat öğrencisinin üzerindeki yük ve misyon sıradan bir yük ve mis-

yon değildir. Bunun hakkını verebilmek, hem bilgi düzeyinde hem de temeddün dediğimiz hayat pratiği düzeyinde hakkını verebilmek, çok kolay bir şey değildir. Hele hele bunu 4-5 senelik bir eğitimle başarmayı beklemek insafsızlık olur diye düşünüyorum.

İKRA: Çok teşekkürler hocam. Son bir sorumuz daha var. Biz, İKRA Derneği olarak kitap okutan bir derneğiz. Şu ana kadar yaklaşık 15.000 insanın eline bir şekilde kitap ulaştırdık. Şu anda bu gayretlerimiz devam ediyor. Bunun hakkında da düşüncelerinizi alarak daha fazla vaktinizi almadan teşekkür etmek istiyoruz.

Prof. Mehmet Emin MAŞALI: Estağfurullah, ben teşekkür ederim. Daha önce de söylediğim gibi bizim medeniyetimiz kitap merkezli bir medeniyet. İslam medeniyeti, nass medeniyeti, kitap medeniyetidir. Ana naslarımız (Kur'an ve Sünnet) var, onun üzerine inşa edilmiş naslar var.

Biz şimdi kitap deyince hep böyle siparişler alırız, şu kitabı oku, bu kitabı oku; ama niye bu kitabı okumam gerektiği yönünde bir değerlendirme pek duymayız. Ben İKRA derneğinin bu anlamdaki faaliyetlerini biliyorum. O anlamda gerçekten yapılması gereken bir şey varsa onu yapıyorsunuz. Zira müftülüğümüzde personelimizin kitap okuma alışkanlıklarını nasıl geliştirebiliriz diye bir araştırma içerisindeyim. Eskiden beri de düşünürüm; ama gördüğüm bir şey var; yapmamız gereken, kitap okumayı tavsiye etmek, okunması gereken kitaplarla ilgili listeler vermek değil sadece; o kitapların niçin okunması gerektiği bilincini aşlamak ve bunun uygulanabilirliğini sağlamak. İKRA Derneği olarak bu anlamda gerçekten en mümeyiz vasfınız bu. Tebrik ediyorum. Yapılması gereken şey budur; bir kitap niye okunmalıdır, bu kitap okunmadığı takdirde kaybımız ne olur? Bu bilincin aşılması, bu noktada mihmandarlık, kılavuzluk yapılması gerekir. Bunu yaptığınızdan dolayı tebrik ediyorum. Ve bunu da kesinlikle örnek almamız gerekir diye düşünüyorum. Biz de

dergi çıkarıyoruz. Keşke bir sayımızı bir din görevlisinin okuması gereken kitaplar ve bu kitapları niçin okuması gerektiğine yönelik değerlendirmelere tahsis edebilsek, önemli bir katkı sunmuş oluruz diye düşünüyorum. Bu düşüncelerimin ilham kaynağı İKRA DERNEĞİ'dir.

İKRA: Bizim için çok keyifli, çok verimli bir röportaj oldu, umarız sizin içinde keyifli olmuştur. Yeterince meşgul ettik, çok keyifli bir sohbet oldu hocam, sağolun.

Röportaj: Mehmet ÇELİK –Halil KENDİR - Erdoğan AYDIN

İMAM GAZALİ

İmam Gazalinin hayatını araştırıp okurken şöyle bir bilgiye ulaştım, dönemin alimlerinin dizinden ve meclislerinden ayrılmayan babası yine bir gün bulunduğu bir sohbette sohbet hocasının söylediklerinden çok etkilenerek göz yaşları içerisinde Rabbinden alim olacak bir evlat ister. Bu dua 1058 yılında kabul olur ve İmam Gazali günümüzde İran sınırları içerisinde bulunan Horasan'ın Tus şehrinde doğar.

Eğitim hayatına doğduğu Tus şehrinde Ahmed bin Muhammed er-Razikani'n bulunduğu medresede başlamıştır. İslami ilimlerde temel eğitimini Tus şehrinde tamamladıktan sonra tahsilinde daha da derinleşmek için Cürcan şehrine giderek eğitimine bir süre burada devam etmiştir. Daha sonra dönemin en ünlü medresesi Nişabur Nizamiye Medresesi'nde 28 yaşına kadar eğitim almıştır. Aldığı eğitimler neticesinde itikadi düşünce olarak Ebû'l Hasan El Eş'ariden etkilenen Gazali ameli görüş olarak da İmam Şafii'den etkilenmiştir. Büyük Selçuklu Devleti'nin veziri Nizamülmülk'ü, dönemin alimlerinin de bulunduğu bir mecliste ilmi ile etkileyerek 1091 yılında Nizamiye Medresesine Baş Müderris olarak tayin edilir. Bu görevinde gösterdiği gayret ve ilmiyle kısa sürede saygınlık kazandı.

Yaşadığı dönemde İslam aleminde yaşanan fikri ve siyasi karmaşanın yanında batı felsefesinin de etkisiyle ortaya çıkan Batınlık akımına ve batı felsefesine karşı verdiği amansız mücadele ve ortaya koyduğu ilmi hakikatler sayesinde, batı felsefesinin İslam aleminde yaygınlaşmasına izin vermedi. Bu dönemde insanların hakikat arayışları ilgisini çekmiş ve insanları hakikati aramada felsefeciler, kelamcılar, sûfiler ve batıniler olarak dört gruba ayırmıştır. İmam Gazali'ye göre sufilerin görüşleri dışında kalan görüşler Ehl-i Sünnet itikadının ya dışındaydı ya da görüşleri ile zarar veriyordu. Gazali bu dört

grup insan içerisinde Ehl-i Sünnet itikadının dışında kalan grupların görüşlerine reddiyeler yazarak mücadele etmiştir.

Gazali hakikati bulmanın yolunun Sufizm'den geçtiğine inanarak bu alana yönelmiştir. Doğduğu Tus şehrinde yaptırdığı Tekke'de öğrencileri ile birlikte Sufi bir yaşam sürerek öğrencilerine hakikati bu yol ile anlattı. Gazali'nin öğrencilik yıllarında geçirdiği ruhsal bunalım onun tasavvufa yönelmesinde etkili olmuştur. Sufizm kavramını şeriat yasaları ile birleştirerek tasavvufu teorik olarak eserlerinde açıklamıştır. Ona göre tasavvuf insanın manevi hastalıklarından kurtulması için önemli bir etkeni.

İmam Gazali'nin yaşadığı dönemde dünya siyasetinde de önemli gelişmeler yaşanmaktaydı. Abbasiler ve Endülüs Emevi Devleti gerilerken Büyük Selçuklu Devleti sınırlarını genişletiyordu. Sınırlarını genişleten Büyük Selçuklu Devleti İslam aleminin için önemli yerler edecek günümüz üniversitelerine denk olan medreseler açıyordu. İlk haclı seferleri yine Gazali'nin yaşadığı dönemde yapılmış önce Antakya kuşatılmış ve kısa bir süre sonra da Kudüs işgal edilmişti. Edebiyat dünyasında tanınan şair Ömer Hayyam ve Haşhaşiler olarak nam salan İslam düşmanı grubun lideri Hassan Sabbah da İmam Gazali'nin döneminde yaşamıştır.

İmam Gazali yaşamı boyunca risale ve reddiyeler ile birlikte 500 eser yazmıştır. Bu eserlerin günümüze kadar 75 tanesi ulaşmıştır. En önemli ve en çok okunan eseri İhya-u Ulumi'd Din'dir. Bunun yanında birçok eseri batı dillerine çevrilmiştir. Eyyühe'l Veled adlı eseri 1951 yılında UNESCO tarafından İngilizce, Fransızca ve İspanyolca'ya tercüme edilmiştir. Batı dillerinde Algazel olarak bilinen İmam Gazali 1111 yılında doğduğu şehir olan Tus'ta vefat etmiştir.

HANIMLAR! ÖRTÜNMEK YALNIZCA BEDENİ KAPATMAK MIDIR?

Tesettür Hz Adem'den beri insanla var olan hem ihtiyaç, hem nimet, hem de ibadettir. Hz. Adem ile Hz. Havva'nın yasak meyveyi yediklerinde çıplaklıklarını fark edip cennet yapraklarıyla örtmeye çalışmaları, haramı işlemekle açılıp saçılma arasındaki ilişkiye işaret etmesi bakımından anlamlıdır.

Bizim kullandığımız tesettür kelimesi Kur'an-ı Kerim'de geçmez onun yerine "hicab" kelimesi yer alır. Başka ülkelerde de tesettür değil hicab kullanılır. Arapça setr kelimesinden türeyen tesettür lügatta kapanıp gizlenme, örtünme, giyinme, kuşanma manalarına gelir. Dini anlamda tesettür, erkek ve kadınların vücutlarının avret mahallerini kapatmalarına denir. Kur'an-ı Kerim Nur suresi 31. Ayetinde Allah (c.c.)

“

Mümin kadınlara da söyle: Gözlerini (harama bakmaktan) korusunlar; namus ve iffetlerini esirgesinler. Görünen kısımları müstesna olmak üzere, zinetlerini teşhir etmesinler. Baş örtülerini, yakalarının üzerine (kadar) örtsünler. Kocaları, babaları, kocalarının babaları, kendi oğulları, kocalarının oğulları, erkek kardeşleri, erkek kardeşlerinin oğulları, kız kardeşlerinin oğulları, kendi kadınları (mümin kadınlar), ellerinin altında bulunan (köleleri), erkeklerden, kadına ihtiyacı kalmamış (cinsî güçten düşmüş) hizmetçiler, yahut henüz kadınların gizli kadınlık hususiyetlerinin farkında olmayan çocuklardan başkasına zinetlerini göstermesinler. Gizlemekte oldukları zinetleri anlaşılın diye, ayaklarını yere vurmasınlar. Ey müminler! Hep birden Allah'a tevbe ediniz ki, kurtuluşa eresiniz.”

”

İlk önce gönlümüzün dışı açılan penceresi olan gözlerimize dikkat edeceğiz. Erkeklerde kapatılması gereken yerler göbekte diz arasındır. Kadınlarda ise el, yüz, ayak hariç (yani eller bileklere kadar, yüz iki kulak ve alındaki saç bitiminden çeneye kadar olan yerdir. Ayaklar ise topuklara kadardır.) vücudun geri kalan kısmıdır.

Tesettüre riayet ederken;

- ▶ El – yüz ayağın dışındaki yerler kapanacak. Erkeklerde göbekte diz arası kapanacak.
- ▶ Elbise dar olup vücut hatlarını belli etmeyecek.
- ▶ Şeffaf olup iç göstermeyecek.
- ▶ Erkek veya kadının elbisesi kafir bir grubun kafirliğini belli etmek için giydiği özel kıyafet olmayacak.

Bu dört kurala uyulduğu takdirde Ay'da ekilen, Mars'ta dokunan, Uranüs'te biçilen, Neptün'de dikilen elbiseyi giymek caizdir. Bulduğumuz toplum içerisinde de dikkat çekici giyinmemeye özen göstermek gerekiyor. Kadınlar yürüyüşlerine dikkat edecekler.

Tesettürü ittifakla kabul ettiğimiz şartlarla süslenmeyi yani modayı yan yana düşündüğümüzde ne kadar bağdaştırabiliriz ya da bağdaştıramayız?

Tesettürde namahreme bakmama, baktırmama esastır. Yani tesettürlü bir kadın tesettürü ile bana bakma demiş olur. Oysa moda bana bak demenin ifadesidir.

Tesettürde teberruç haramdır. Teberruç,

burçlaşma yani görünür olma çabasıdır. Oysa moda baştan aşağı teberruçtur.

Tesettür, “israf haramdır” düşüncesinin ve ihtiyacın ürünüdür. Oysa moda safi israftır. Tesettür bir kişiliği, kimliği, aidiyeti sembolize eder.

Oysa moda, özentinin ve öykünmenin ürünüdür. Tesettürün asıl boyu maneviyattır. O bir ibadettir. Moda ise gösterişten, riyadan ve görünenden ibarettir.

Moda ve gösteriş tarzındaki tesettür dünyevileşmenin bir tezahürüdür. Bütün bu sebeplerden ötürü günümüz modasını tesettürle bağdaştırma imkanı gözükmemektedir. Ama Müslümanların kendi aralarında yaygın örf haline gelmiş giyim-kuşamına uymak, ayrılıp dikkat çekmemek adına el-ayak ve yüz tesettür sınırları içinde olması gerekendir. İslam aşırılıklardan kaçmaktır. İslam dini orta bir dindir. İfrat ve tefritten uzak durmadır.

Günümüz sorunlarından bir tanesi de açıklığın fazlalaşması, sınırların iyice zorlanması ve sonunda da modaymış gibi basın-medya yollarıyla kanıksandırılmasıdır. Bu şekildeki olumsuz yönlendirmelerden tesettürlü hanım kardeşlerimiz de etkilenmekte ve böylece örtünmede haram sınırlarını zorlamakta ve makbul tesettür içinde kalmakta zorlanmaktadır.

Bu kardeşlerimizi ağır bir dille yargılamadan, eleştirmeden yaptıklarının çok doğru olmadığıyla ilgili bilgilendirmemiz gerekiyor. Çünkü bu hataların çoğunluğu İslam’ı iyi bilmemekten kaynaklanıyor.

Bizler az bilgi ile algıladığımızı, yorumladığımızı ve de şekillendirdiğimizi “din”miş gibi dayatırsak, ortaya çıkan ürün özellikle gençler için itici hale gelir. İslam dini evrenseldir; her hangi bir dil, renk ve ırk ayrımı yapmadan herkese hitap eder. Onun için gençlerimiz ve en başta da kendimiz, öncelikle Allah’ın kitabını dosdoğru bir şekilde okuyup anlamalı ve anlatmalıyız. Bunun için de okumak, sürekli kendimizi geliştirmemiz gerekir.

Rabbim Araf suresi 31. Ayetinde “Ey Âdemoğulları! Her mescide varışınızda güzel elbiselerinizi alınız, yiyiniz, içiniz, fakat israf etmeyiniz! Çünkü O, israf edenleri sevmez.” buyurmuştur.

Yeryüzü mescid olduğuna göre daima güzel giyinmeye, güzel görmeye, güzel konuşmaya, güzel davranmaya dikkat edelim. İsfraf deyince aklımıza hemen ekme, elektrik düğmesine basmak, çeşmeyi kapatmak gelir. Evet, bütün bunlar israftır; ancak israf edilen şeyler değerine göre önem kazanır. Mesela bir gram altını atmakla bir gram ekmeği atmak aynı şey değildir. Günümüzde altın daha değerlidir. Yaratılmışların içinde de en değerli varlık insandır; onun için de her şeyden önce insan israf edilmemelidir.

İsfraf, insanın yaptığı şeylerde haddi aşmasıdır, diye tarif edilmiştir. Rabbine ibadet etmesi için yaratılan insanın isyan etmesi haddi aşmaktır. Dünyadan cennete giden yoldan çıkıp cehenneme doğru yolunu çevirmesi israftır. Sırat-ı Müstakim’de kılavuzluk yapan Peygamber’e uymaması, kılavuzluğunu reddetmesi israftır.

Kur’an-ı Kerim yiyecek içecek israfından fazla insan israfından bahseder. İnsanlarımız israf olmadan bizler Allah’ın emirlerini yani (tırnak kesmekten devlet yönetimine, giyim kuşamımıza kadar ne varsa Alemlerin yaratıcısı, yaşatıcısı ve de yöneticisi olan Yüce Allah’ın) kitabını dosdoğru okursak, doğru da şekilleniriz.

İslam güzeldir; biz Müslümanlara düşen görev güzel okuyup, güzel anlayıp, güzel düşünen, güzel giyinen, güzel konuşan insanlar olmaktır inşallah.

Tesettür; örten, kapatan manalarını taşıyor. Bizlerde ilkönce kötülükleri, zulümleri kapatacağız, örteceğiz. Onunla birlikte Rabbimizin emrettiği uzuvlarımızı da kapatıp Rabbimize layık bir kul olacağız inşallah.

Sonbahar Mevsiminde İlkbahar Heyecanı

Mevsimlerden sonbahar, hazan vakti yaprakların dökülme zamanı. Biz de ise ilkbahar heyecanı! Her eğitim öğretim dönemi bizim için yeniden aşkla, şevkle... çalışma vakti. Kitap okumaya ve okutmaya devam ediyoruz.

İKRA DERNEĞİ olarak bu yıl 10.sunu düzenlediğimiz eğitim öğretim açılış buluşmasında yine derneğimizin tüm yönetim kadrosuyla birlikte 10 Eylül 2019'da Bağcılar Şehit Savcı Mehmet Selim Kiraz Kültür Merkezi'nde icra ettik.

Programımızın sunuculuğunu yapan Yayın Kurulu Başkanımız Av. Halil KENDİR hocamız derneğimizin açılış programının kapalı olan bir yerin açılmasından ziyade aktifliği başlayacak döneme oranla az olan bir dönemden, bir silkinme, tempoyu artırma ayrıca kendimize, teşkilatımıza ve derneğimize yeni hedefler belirleme, bir araya gelerek fikirlerimizi sunma programı olduğunu dile getirdi.

Programımız yenen yemek ardından semazen gösterisi ile devam etti. Bu görsel şölenin ardından yavrularımızı palyaço abileriyle birlikte eğlence alanına gönderdik. Sonrasında Başakşehir Temsilciliğimiz Başkanımız Vahdet TURHAN hocamızın güzel Kur'an- ı Kerim tilaveti ile huzura kavuştuk. Kur'an- ı Kerim tilaveti sonrası Tuna Temsilciliği Başkanımız Sebahattin OLCAY'ın kızı Hümeysra OLCAY yavrumuz Üstad Necip Fazıl'ın "Utansın" şiirini okudu.

Selamlama konuşması için kürsüye gelen genel başkanımız Mehmet ÇELİK ise şu satır başlarına değindi:

20 yıldan gelen tecrübe ile hedefimize emin adımlarla devam ediyoruz. Şu ana kadar İstanbul'da 15 bin, Anadolu'da 10 bin olmak üzere toplam 25 bin civarında, aralarında hayatı boyunca okuduğu okul haricinde eline kitap almamış, tek bir sayfa kitap okumamış kardeşlerimizin de bulunduğu, her türlü meslek grubu ,cemaat ve partiden insanımıza elhamdülillah kitaplarımızı ulaştırdık.

Bu yolda bizler bu örnek çalışma içinde deniz feneri olduk ve insanlara yol göstericiliği kendimize görev edindik.

Şimdi daha çok azimle çalışma vakti. Bu dernek kurulurken de herkesin kafasında bir dernek olsa da gitsek, dinimizi öğresek diye bir serzeniş yoktu; aksine baskı ve zulümler altında biz buralarda Allah'ımızın adını korkmadan, çekinmeden anlatabiliyoruz. Bundan dolayı bahanelerin ardına sığınmak, yoruldu demek bize yakışmaz.

Allah yolunda çabalarırken yoruldu dersek, kenara çekilirsek Allah'ın ahdi hakıdır; biz olmazsak bizim yerimize onun ahdini gerçekleştirecek başka kulları olacak ve zayı olan sonunda hüsrana uğrayacak biz olacağız.

Bunu teşkilat ruhundan kopmadan bir amaç uğrunda, plan çerçevesinde Allah'ın izniyle sizlerle başaracağız. Başladığımız bu göreve sorumluluk bilinciyle, yoruldu demeden gerçekleştireceğiz. Kenara çekilmeyeceğiz. Halimiz ortada; ilk olarak

» MERKEZ HABERLER

işe kendimizden başlayarak amacımız olan Allah'ın rızasını kazanacağız.

Genel Başkanımız Mehmet ÇELİK beyden sonra Başakşehir İlçe Milli Eğitim Müdür Yardımcısı Ahmet YAPICI hocamız kürsüye geldi. Ahmet hocamızın konuşmasında; her şeyin yanında sorumluluk bilinci en önemli konulardan biri olduğundan bu konuyu 5 maddede anlatacağım” dedi. İşte o 5 madde:

1-“Kişi yapmadığı bir şeyi başkasına tavsiye etmez”, düsturuna uygun hareket edeceğiz. Bu demek oluyor ki as kadroda bulunan bizler tavsiye ettiğimiz günde 15 sayfa veya yarım saat kitap okumayı kendimize şart koşacağız.

2- İslam bir cemaat dinidir. Doğru yoldan ayrılmamızın yolu böyle güzide topluluklardan ayrılmamaktan geçer. İçinde bulunduğumuz vakıf, dernek ve cemaatlerde de çalışmalarımızı makam mevki için değil tamamen Allah rızası için yapmalıyız.

3- Kimseyi yaptığımız şeylerden dolayı minnet altında bırakmamalıyız. Kendimizi bulunmaz hint kumaşı zannetmeyeceğiz; benle daha ileriye gider arasında ki ara yolu bulmalıyız.

4- İnsanlarla, kitaptan önce ilişkilerimizi sağlam

kurmaliyiz ve müslümana yakışır el emin lakabına sahip olmalıyız ki türlü türlü iftiraların atıldığı bu ahir zamanda derdimizi insanlara anlatabilelim.

5-Eğer sağlam bir aile hayatına sahip olmazsak, sırtımızı sağlama almazsak yakın zamanda içi boş kavak ağacına döner ilk fırtınada yok oluruz.

Allah bu yolda bu tavsiyeleri hayatımıza geçirebilmeyi bize nasip etsin.

Ahmet hocamızın konuşmalarının ardından başarılarından dolayı 5 kardeşimize bir nevi motive amaçlı plaket takdim edildi. Kurucu Başkanımız Emin ATALAY eliyle Başakşehir'den Mustafa MENTE ve Bağcılar'dan Engin COŞKUN kardeşlerimize; Güngören Kuba Camii İmam Hatibi Mehmet ADIGÜZEL tarafından Göztepe'den Vural ERCE kardeşimize ve Ahmet YAPICI tarafından Tuna'dan Kadri ŞARMAN kardeşimize; ayrıca Genel Başkanımız Mehmet ÇELİK eliyle Hanımlar Komisyonu akademisinde İslam Tarihi hocalığı görevini ifa eden ve Başkanımızın da kızı olan Ayşegül ÇELİK kardeşimize plaketleri takdim edildi.

Ayşegül kardeşimizin şu sözleriyle programımız sona erdi: **'Güzel işler emekle başlar.**

"O Gençleri Çok Seven Bir Öncüydü"

27 Eylül Cuma günü 14.sünü düzenlediğimiz "Öncülere Vefa" programımızda 15 Temmuz gecesi şehit olan Mehmet YILMAZ abimizi andık. Programımız, Vahdet Turan hocamızın sözlerin en güzeli olan Kur'ân-ı Kerim tilâveti ile başladı.

Kur'ân tilâveti sonrası Genel Başkanımız Mehmet ÇELİK selamlama konuşması için kürsüye geldi ve konuşmasını Şehidimize atf yaparak Akif'in şu sözleri ile noktalandı: "Sahipsiz olan vatanın batması haklıdır. Sen sahip olursan bu vatan batmayacaktır."

Konuşmanın ardından şehidimiz için yazılan şiiri Hümeyra OLCAY seslendirdi. Şiir dinletisinden sonra Esenler Belediye Başkan Yardımcısı Osman GÖKÇEBAŞ, İlim Yayma Vakfı Genel Müdürü Âdem YAVUZ ve Yedi Hilal Derneği Üsküdar Başkanı Adnan ERGÜL Şehidimiz Mehmet Yılmaz ile olan anılarını dinleyicilerimiz ile paylaştılar.

Şehidimiz için hazırlanan slayt gösterisi izlendikten sonra konuşmacımız Av. Emin Atalay kürsüye davet edildi.

Atalay kronolojik bir hayat hikâyesinden ziyade Şehidimiz ile tanıştığı günden itibaren birlikte yaptıkları çalışmalardan ve onun bu konuda olan hassasiyetlerinden bahsetti. Yer yer boğazı düğümlenen ve kendisi ile birlikte salondaki katılımcıları gözyaşına boğan Atalay özetle "Mehmet Yılmaz şehitliği hep

arzuluyordu. Bosna savaşında Bosna'ya gitmek için büyük uğraşlar verdi olmadı, Çeçenistan'a gitmek istedi olmadı. Rabbim ona şehitliği hainlere karşı verdiği mücadelede kendi topraklarında 15

Temmuz gecesi Köprüde nasip etti. O gece olaylar yaşanmaya başladığında Cumhurbaşkanımızın çağrısı olmadan sokağa dökülenler yani öncüler şehit oldu. Ailesi ile vedalaşıp helalleşme fırsatı bile olmadı. Şehit olduktan sonra ailesine haber geldiğinde sükûnet içinde kalarak şehit ailesi olmanın sevincini yaşayan

hanımı en çok onunla helalleşememenin burukluğunu yaşadığını söyledi. Öyle bir dert edinmişti ki, Mehmet

Yılmaz bir gece hanımının rüyasına geldi ve ona hakkını helal ettiğini söyledi. Bunu duyduktan sonra bize neden gelmediğini düşündüm." Bu anıyı anlatırken duygusal anlar yaşayan Emin Atalay konuşmalarını şöyle sürdürdü. "O Allaha âşık bir öncüydü. Gençleri çok seviyor onlarla sürekli ilgilenirdi. Şu an salonda bulunan ve onun ilgilendiği

gençler bugün onun bıraktığı bayrağı devir alıp çalışmalarına devam edip bir gençlik yetiştiriyor. Namazlarını hep cemaatle kılmaya özen gösterirdi."

Daha sonra Mehmet Yılmaz özelinde şehitlerimize dua ederek program hitama erdi. **Şehit Mehmet Yılmaz Ağabeyimizin ruhu için El- Fatiha**

İLGİNÇ BİLGİLER

- ▶ Dünyanın en hızlı büyüyen bitkisi bambudur, bir günde 90 cm kadar uzar.
- ▶ Yunuslar gözleri açık uyurlar.
- ▶ Kıta isimlerinin hepsi aynı harfle başlayıp aynı harfle biter. Antarktika'daki toplam buz miktarı, Atlas Okyanusu'ndaki su miktarına eşittir.
- ▶ Yarım kilo bal yapabilmek için arılar iki milyondan fazla çiçekten bitki özü toplamak zorundadırlar.
- ▶ El tırnakları ayak tırnaklarına oranla 4 kat daha hızlı uzar.
- ▶ Gülmek için 17 kasa ihtiyaç vardır, surat asmak için ise 43.
- ▶ Sivrisineğin kulağımıza işkence gibi gelen vızıltı sesi onun saniyede 500 kez kanat çırpması yüzünden oluşur.
- ▶ İnsanlar yaşamları boyunca ortalama 6 filin ağırlığına eşit miktarda yiyecek tüketiyorlar.
- ▶ Kelebekler ayaklarıyla tat alırlar.
- ▶ Kanada, Kızılderili dilinde 'büyük köy' anlamına gelmektedir.
- ▶ Dünya üzerinde keşfedilmiş en dayanıklı canlı olan Tardigrad, vakumlu uzay ortamında korunmasız olarak 10 gün hayatta kalabilmektedir, insan ise en fazla 2 dakika hayatta kalabilir.
- ▶ Bir günde 24 saat yoktur. Doğrusu, 23 saat 56 dakika 4 saniyedir.
- ▶ Bukalemunların dilleri, vücutlarından iki kat daha uzundur.

SRI LANKA'DA

MÜSLÜMANLARIN DURUMU

İKRA Derneği Genel Başkanı Mehmet ÇELİK Hocamızın Sri Lanka'da Cemiyetü'l-Ulema Merkezi'nde Fetva Birimi Dairesi Başkanı Haris Raşadi ile yaptığı söyleşi.

Sri Lanka'da Müslümanların durumu ile ilgili röportajı yaptığımız Haris Raşadi, 37 yaşında, Sri Lanka Cemiyetül Ulema teşkilatında Fetva Birimi Dairesi Başkanı. İslami ilimleri Sri Lanka Colombo'da ve Pakistan Karaçi'de bulunan Dâru'l-Ulûm'da okumuş. Dâru'l-Ulûm Fetva Bölümü mezunu. Evli ve üç çocuk babası. (M.Ç.)

Mehmet Çelik: Sri Lanka'da Müslümanların durumunu öğrenebilir miyiz?

Haris Raşadi: Ülkemizde Müslümanlar azınlıkta olmasına rağmen birçok hukuki haklara

sahiptir. Devletin tanıdığı bu hukuki hakları şöylece sıralayabiliriz.

- ▶ Evlenme- Boşanmalar
- ▶ Vakıflar
- ▶ Miras paylaşımı

Bu konularda bizler İslâmi usullere göre işlemlerimizi yapabilmekteyiz. Bu haklar henüz Hindistan'da ve Güney Afrika'da bile bulunmamaktadır. Bu haklara 1950 yılından önce de sahip idik.

» İKRA / RÖPORTAJ

Sri Lanka'da Müslümanlar çok eskilerden bu yana hep devletle beraber olmuştur. Hâlen de devletin yanında olmaya devam etmektedirler. Budist inancına sahip olan devletin yanında, Hindu inancındakiler olmadığından çok sıkıntı çektiler ve halen de çekmektedirler. Geçtiğimiz yıllarda basılan bir kitapta bu konu şöyle geçmektedir: 1000 yılın etnik yapısına baktığımızda, Müslümanlar hep barıştan yana oldular. Müslümanlar ve Budistler hep birlikte olmuşlardır.

Son 10 yıldır bu barış ortamının bozulması için bazı aşırı Budistler çalışmaktadırlar. Müslümanlar yıllardır bu durumdan şikâyetçi idiler. Başında aşırı düşüncelere sahip olan bir Budist rahibin bulunduğu BBS örgütünün çalışmaları hükümet tarafından da tasvip edilmemektedir. Bu rahip şu anda bir başka suçtan hapsedir. Budistler bile çıkmaması için dua etmektedirler.

Ülkemizde Şafi, Hanefi, Selefi, Alevi Müslümanlar bulunmaktadır. Aynı zamanda tarikat olarak Nakşi ve Kadiriler mevcuttur.

2008 yılında büyük bir çatışma oldu. Bir kişi vefat etti. Bu olaydan sonra kendi aramızda nasıl birlikte yaşayabiliriz diye 2009 yılında birkaç toplantı yapıldı. Bu toplantılar sonucunda bir deklarasyon yayınlandı. Yayınlanan bu çalışmada şu başlıklar mevcuttur:

- ▶ Müslümanların birlikte yaşaması için dikkat edilmesi gerekenler
- ▶ Diğer din mensupları ile ilişkiler
- ▶ Kadiyanilik hakkında bilgiler
- ▶ Şia konusunda bilgiler
- ▶ DEAŞ hakkında bilgilendirme
- ▶ Hilal konusunda beş kriter

Mehmet Çelik: Sri Lanka'da Müslümanların geleceği konusundaki düşünceleriniz nedir?

Haris Raşadi: Diğer din mensupları ile anlayış içerisinde yaşamak ve onlara karşı çıkmadan kendi haklarımızı koruma ve kollamaya dikkat etmek. Başkent Colombo'da 60 tane cami var.

Yeterli değil. Artırmak için devletle birlikte çözüm üretme konusunda çalışıyoruz.

Müslüman hanımların örtünme ve erkeklerin sakal bırakma ve takke takma konularında serbestiyet mevcut. Ülkemizde Müslümanlara gelen sıkıntıların esas sebebi diğer din mensuplarının İslâm'ı iyi bilmemeleri. Bu konu ile ilgili geçen yıl başlattığımız bir proje var; "Milli İletişim Projesi." Bu proje ile tüm camilerde Müslümanlar, diğer din mensuplarına karşı nasıl davranacakları, iletişim dilinin ne olacağı, sorulara nasıl cevap verileceği, İslam anlatılırken nereden ve nasıl başlanacağı gibi konularda aydınlatılıyor.

Mehmet Çelik: Dünyadaki Müslümanların yaşadıkları problemlerin çözümü için neler düşünüyorsunuz?

Haris Raşadi: Tam anlamıyla Müslüman olarak yaşayalım. Yeter.

Mehmet Çelik: Türkiye ile ilgili düşüncelerinizi alabilir miyim?

Haris Raşadi: Emevi, Abbasi, Fatımi, Osmanlı. Şimdi de Türkiye. Türkiye, Suudi Arabistan ve Mısırda problemlerini halletmeli. Aynı şekilde İran, Suud ile meselelerini çözmeli. Bu ülkeler aralarındaki problemleri çözerse İsrail konusunda daha iyi bir çözüm olur.

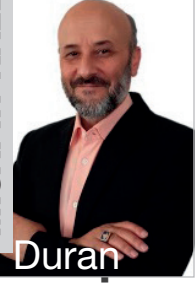
Ülkemizde 3000'in üzerinde cami ve mescit var. 85 camide medrese var. Bunlar 2 milyon 300 binin üzerindeki Müslümanlar için yeterli değil. Cami, medrese, okul ve özellikle Sinhalaca (Budistlerin konuştuğu dil) diline çevrilen Kur'an-ı Kerim Mealinin basılması için finans desteğine ihtiyacımız var.

Mehmet Çelik: Bize vakit ayırdığınız için çok teşekkür ederim.

Haris Raşadi: Bilakis ben çok teşekkür ederim. Sesimizi duyurduğunuz için.

Yazarlık Yolu/ Duran Çetin

MİSAFİR KALEM

Duran
ÇETİN

Yazmak, yazabilmek düşünüldüğünün çok ötesinde bir uğraş. Herkes yazabileceğini düşünür, bu güzel bir düşüncedir aslında. Bu düşünce olmasa yazmak gibi soylu bir fiil de olmaz. Yazmak oluşturmaktır, olgunlaştırmaktır aynı zamanda yeni şeyler üretmektir.

Bir "kaf" yazarsınız bir de "nun". Olur, sana "kûn". "Ol" deyince oluverir, değil mi ki bütün her şey onun. İnsana kalemle yazmayı öğreten O'dur. İnsanın bilmediklerini öğreten de O'dur. Onun öğrettikleri kadarını bilen insan, yeni şeyleri üretmek için yazar, bilgiyi, birikimi, inancı, iman eksenli yaşam biçimlerini geleceğe taşımak için yazar. Bunun için yazmak önemlidir.

Yazılanı eleştirmek kolaydır. Hele yazmayı hiç düşünmeden eleştirmek en kolaydır. Yazı en zor fiillerden biridir aslında. Yazdıkça olgunlaşır yazılar, tıpkı insanlar gibi. Hele ilk yazılar vardır unutulmaz. Unutulamaz. Unutmak istesenez de başaramazsınız.

Bir roman yazmak için beni zorlayan bir konu var. Kafamda dönüp duruyor. "Yaz!" diyor gizil bir ses. Yazmalısın diye ısrar ediyor. İsrar beni rahatsız ediyor. Çok sıkılıyor. Bunu yazmalıyım diyorum. Yaşadıklarım aslında. Beni allak bullak eden olaylar zinciri. Tamam diyorum, işte başladım: "Bismillah". Onca yaşanmışlığı yazmanın kolay olmadığını hemen anlıyorum. Yazmaktan vazgeçme düşüncesini kendime yediremiyorum. Karar vermek yeterli değil. 'Üşenmeden, usanmadan ve vazgeçmeden devam etmeliyim', diyorum. Meğer harfleri yazmak, anlamlı kelimeleri peş peşe sıralamak

ne kadar zormuş, anlıyorum. Yazarların farklı olduğuna işte o an inanıyorum.

Günler günleri, aylar ayları ve nihayet yıllar yılları takip ediyor. Elde avuçta bir şey yok. Bocalamakla başlayan serüven ağırlaştıkça bir dağ gibi üzerime çöküyor. Yok, olmaz diyorum; bırakıyorum, diyorum. İçimdeki ses kararlı olmam gerektiğini hatırlatıyor. Üzerime çöken bu dağın altından bir kazma bir kürekle kurtulmaktan başka çarem yok. Başlıyorum kazma ile dağı delmeye Ferhat misali. Bu romanımı tamamlamalıyım, diyorum.

Bitmiyor. Tam beş yıl olmuş başlayalı...

Bir ramazan ayı başlangıcıymış. Sahurdan sonra kafamda bir şimşek çakmış. Evet, neden bugüne kadar hiç düşün(e)medim diye hayıflanıyorum. Vakit geçirmeden başlıyorum yazmaya. Ama bu defa "hikâye" diyorum. Bir ramazan boyunca sahurda yazmaya devam ediyorum. Kendimi daha iyi hissediyorum. Rahatladığımın farkındayım. Yazmak bana inanılmaz bir haz vermeye başlıyor. Yıllarca bu gün için bekliyordum diye bir iç geçiriyorum. Artık kalemim daha iyi gibi geliyor bana. Yıllardır inatlaşmamın karşılığını galiba görüyorum diye seviniyorum.

Ramazan sonu. Elimde hikâye kitabımın dosyası kitapçılarla, yayıncılarla konuşuyorum. Onların bazıları sevecen yaklaşıyor. Bir kısmı havalı bir duruşla, 'sen de kimsin, eline bir dosya alan yazar zannediyor kendini kardeşim' edasındalar...

Bir hafta dolaşıyorum yayıncıları. Bana inanılmaz kabarık faturalar söylüyorlar. Bu kez daha da sıkılıyor. Hem yazacaksın hem de paranla kitap bastıracaksın. Olmaz ki diyerek yazarlık işinden dönmek üzereyim. Ah bir ses bekliyorum, belki bir destek...

Son bir ümit diyorum, bir yayıncının yanına giriyorum. Gayet nazik ve beyefendi bir şekilde karşılıyor beni. Durumu anlatıyorum. Olumlu yaklaşıyor, olabilir diyor ve önüme maliyet hesabı çıkarıyor. Razi oluyorum. İçimde sevinç belirtileri belli belirsiz atıyor. Bir gün sonrası için sözleşiyoruz. Akşamdan sabaha heyecan var, uykum kaçıyor. Artık bir kitabımın olacağı duygusu beni sarmalıyor. Gecenin nasıl geçtiğini anlamıyorum. Yarı uykulu yarı uykusuz...

Buluşuyoruz, bir gün önce konuşulanlar konuşulmamış gibi "Olmaz." diyor. Nedenini sormaya gerek duymuyorum... Kırgın bir şekilde çıkıyorum yayıncıdan. Bir arkadaşımın karıştığını hatırlıyorum. Halimin ne olduğunu soruyor. Anlatıyorum.

Bendeki bitkinliği görünce üzülüğünü belirten birçok cümle kurdu. Ama bende iz bırakan son cümlesiydi. Gözlerim parladı. Duyduklarıma inanmadım. Sanki bir kez daha söylemesini bekliyordum. Söyledi de: Bu işi hallederiz. Birlikte gidelim.

Nereye bastığımı bilmiyordum. Bu kadar heyecanlanacağımı hiç düşünmemiştim. Yazarlık serüveninin zor ve stresli yollarında yürümeye devam ettim.

Tanıdığı bir yayıncıydı bizimle konuşan. Güleçti, olumlu ve bir yazarın ruh halini iyi çözümlendiği davranışlarından anlaşıyordu. Benim için yeni bir yolculuk orada başladı. Geleceğini tahmin edemediğim yolculuk yapılan anlaşmayla can buldu. Geçmek bilmeyen günlerin sonunda kitabım basıldı. Basım aşamasında yaşadığım güzellikler hâlâ zihnimde.

Ertesi gün basılan kitabımı görecektim, teslim alacak ve okuyucunun elinde görme

hayalim gerçeğe dönüşecekti. Sabaha kadar uyuyamadığımı hatırlıyorum. Sabahın ilk ışıklarıyla yola revan oluşum yıllardır gözümde büyüttüğüm hayalime kavuşmak içindi. Sanki gün bir başka doğmuştu o gün.

İçimden bir ses, "Bu ilk adım, sakın bırakma, adım atmaya devam..." diyordu.

Ardı arkası kesilmedi sonra. Yazmanın bir heves bir imreniş olmaktan öte adımın kaderi olduğunu idrak edişime her yeni eser bir delil oldu. İkinci, üçüncü derken bu gün yirmi beş kitabım yayımlandı. Nice zamanlar oldu bırakmayı an meselesi haline getirdiğim. Zordu hem de çok zor. Çok özel çalışmak gerektirdiğini yaşayarak öğrendim. Herkes pikniklerde gezerken sizin oturup okuyor ya da yazıyor olmanız çok kolay değil. Bunu aşmak için kararlılık önemli. Bir de sabır... Bir anlamda inatlaşmak da gerektiriyor. Eğer bu konudaki kararlılığınızdan vazgeçmezseniz kesinlikle başarısız. O halde yazmayı düşünenler için sondan bir önceki sözüm:

Oku, oku, oku... Sonra yaz. Yazdıklarının üzerinden bir okur yüreği ile yeniden geç ve okuduğun eserin bir daha doğduğu yürek yine senin kalbin olsun. Bir başkası için değil, kimlik edinmek için değil, bir eser ürettim demek için değil Bu senin kaderin olduğu için yaz. İlla yazmakta şart değil, kimi okur kimi yazar... Ama yazmak kaderinse bu kaderin gereğini yerine getir. Ve daha sonra yazdıklarınızı dergilerde ve gazete köşelerinde neşredin. Okurların kalbine sunun. Ve o kalplerle çoğalın.

Son söz:

Karar ver, üşenme, erteleme ve asla vazgeçme, çünkü geleceğin yazarları sizler olacaksınız/olmalısınız, diyorum... (Kendi inancı ve kültürünü yaşayacak ve yaşatacak yazarlara ihtiyacımız var.)

MEDENİYETİMİZ/ŞEHİRLERİMİZ

KURTUBA CORDOBA

Kurtuba/Cordoba şehri İspanya'nın Endülüs Özerk Topluluğu Bölgesi'nde bulunur. İlk olarak Romalılar tarafından kurulan bu şehir 8. yüzyılda Endülüs Emevilerince ele geçirildi. Devletin başkenti seçilip uzun yıllar Müslümanların egemenliğinde kalmıştır. Günümüzde de Kurtuba/Cordoba'da İslami etkiler görülmektedir. 10. yüzyıla gelindiğinde dünyada çok gelişmiş ve adını duyurmuş bir şehir olan Kurtuba/Cordoba Halife II. Hakem devrinde İslami eğitim konusunda merkez haline gelmiştir. II. Hakem o dönemde bölgeye hiçbir yerde görülmeyen kütüphanelere ve okullar açmıştır. Şehir Endülüs Emevileri çağında adeta altın çağını yaşamıştır. 1236 senesinde Katolik İspanyollar tarafından ele geçirilmiştir.

Tüm şehir nüfusu 2013 senesinde yapılan sayımın ardından 370.000 kişi olarak belirlenmiştir. Çok uzun süre Endülüs Emevileri'nin egemenliği altında kalan şehrin en önemli mimari eseri,

İspanyollar tarafından Mezquita olarak bilinen Kurtuba Camisi'dir. Katolik İspanyollar ülkeyi tekrar ele geçirdikten sonra kiliseye dönüştürülen ve günümüzde de hala katedral olarak kullanılmakta olan cami, üzerinde yapılan birçok değişikliğe rağmen hala çoğu özelliğini korumaktadır. Bu tarihi yapı 1984 senesinde UNESCO İnsanlık Mirasları listesine girmiştir.

Cordoba "Guadalquivir Nehri" yada Müslümanların deyimi ile Vadi El Kebir sahilleri de vadinin tam ortasında bulunmaktadır. Kentin kuzey bölümünde şehrin tam sırasında Sierra Morena silsilesi bulunur. Kurtuba/Cordoba'nın önemli İspanya şehirlerine olan uzaklıkları; Barcelona 880 km, Granada 232 km, Madrid 401 km, Malaga 163 km, Sevilla 143 km'dir.

Cordoba'nın devlet sınırları içerisinde nüfusu 375,453 kişidir ve nüfus yoğunluğu 259.3 kişi/

» İKRA / MEDENİYETİMİZ VE ŞEHİRLERİMİZ

km2'dir. Bunun sonucunda şehir nüfusu göz önüne alındığında İspanya'da 4. Sırada yer alır. Ancak devlet sınırları dışında da şehirde varoşlar bulunur, bu varoşlar hesaba katıldığında şehir nüfusu 1,508,605 kişidir. Kurtuba/Cordoba'da Akdeniz iklimi etkilidir. Yani yazlar sıcak, kışlar ılık geçer, şehirde nadir olarak kar yağışı görülür. Yaz aylarında ortalama hava sıcaklığı 5-17 derecelerinde hissedilir. Şehirdeki en yüksek sıcaklık temmuz ayında görülür. Eğer Kurtuba/Cordoba'yı ziyaret etmek isterseniz en uygun zaman sıcaklığın pek yüksek olmadığı Nisan, Mayıs, Eylül ve Ekim aylarıdır.

Kurtuba/Cordoba'da halen İslami dönemin etkileri hissedilmektedir. Her ne kadar İslam medeniyetinin izlerini silmek için epey çaba gösterilse de Endülüslere sadece Kurtuba/Cordoba'da değil İber yarımadasının bir çok yerine hem kültürel hem de toplumsal bir çok iz bırakmışlardır. İspanyol kültüründe hala İslam'ın derin izlerini görmek mümkündür. İspanya'nın insanları arasında İslami isimlere ve dillerinde de Arapça'nın etkilerini görmek mümkündür. Özellikle isim konusunda bu etkileri görmek daha da yoğundur. Uzunca bir dönem İslam'ın etkisinde

kalmış bu şehri ziyaret etmek isterseniz özellikle Kurtuba Camisini es geçmemek gerekiyor. Bugün bile hala şehrin en önemli kültürel mirası Kurtuba camisidir.

Kurtuba Camisi Suriye tarzında inşa edilmiştir. Caminin mimarı ile ilgili rivayetlerde oldukça yaygındır. Ancak Sultan Abdurrahman'ın ismi biraz daha yaygın şekilde kullanılıyor. Kurtuba'dan kibleye yönelmek için Kuzey'den 112 derece dönmek gerekiyor. Kurtuba'nın mihrabı Kuzey'den 150 dereceye bakıyor. Bunun nedeni ise Sultan Abdurrahman'ın Endülüs'e ilk çıktığı yer olan Almunecar'a bakıyor olmasıdır.

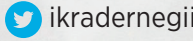
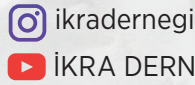
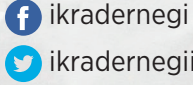
Kurtuba Camisinin içerisine girdiğinizde hüzünlenmemeniz elde değildir. İslami Eserler içerisinde önemli bir yer edinmiş olan bu caminin bugün bir Katedral olarak kullanılması da iç acıtan ve yürek burkan bir başka nedendir.

İbrahim Ethem Yüksel
Medeniyetimiz/Şehirlerimiz
Eski İslam Şehirleri Kurtuba

İKRA Derneğinin programlarının yayınlandığı ve okuyucularına programlarını duyurduğu sosyal medya hesaplarımıza sitemizin sağ üst köşesinde bulunan sosyal medya hesap logolarını tıklayarak veya aşağıdaki linklerden sayfalarımızı beğenerek, yaptığımız ve yapacağımız programlardan haberdar olabilirsiniz. **"Farkınız Okumak Olsun"**

İKRA ANADOLU İRTİBAT
İHSAN KARADAŞ - 0507 750 50 16

Esenler Şubesi

Fatih Mh. Fatih Cd. 220/1 Sk.
No:4/A Esenler
Tel: 0536 821 32 06

Bağcılar Şubesi

Çınar Mh. 5/2 Sk.
No. 8 Bağcılar
Tel: 0530 524 13 01

Güngören Şubesi

Güneştepe Mh. Şehit Özcan
Çanık Sk. No:11/C
Tel: 0536 619 33 37

Tuna Şubesi

714 Sk. No:23/A Esenler
Tel: 0543 788 22 40

Göztepe Şubesi

Göztepe Mh. Maslak Cad. 2351
Sok. No:4 - Göztepe
Hatip Demir: 0546 425 12 25

Başakşehir Şubesi

Başak Center, Uğur İş Merkezi, Kat:1
D:6 5. Etap, 2. Kısım - Başakşehir
Tel: 0532 417 08 00

BİR MAR

"ucuz, kaliteli, güvenilir alışveriş"

Ciğerci Hacı Basri Oğulları

CİĞERCİ BƏSRİ DÖNER
KAHVALTI LİDER

CİĞERCİ BƏSRİ DÖNER
KAHVALTI LİDER

Kapalıçarşı

Telefon : (0212) 511 95 54

Beyazıt/Gedikpaşa

Telefon : (0212) 517 27 93

Esenler

Telefon : (0212) 646 43 44

Bayrampaşa

Telefon : (0212) 565 44 54

www.cigercibasri.com

